

rivieren van kracht in Wallonië, als onderdeel van de verplichtingen inzake de Kaderrichtlijn Water

- Al meerdere decennia is er door wetenschappelijke instellingen monitoring van de van de soorten die hun intrek nemen in de voornaamste visschuilplaatsen in Wallonië
- De Waalse wetgeving inzake gebruik en toegang tot waterlopen is hervormd met vereenvoudiging van werkzaamheden tot doel
- Er is voldoende kennis van de prioritaire migratie-assen in Waalse rivieren
- Door middel van stroombeheersplannen, plannen voor visserijbeheer en diagnose van waterlopen kan men prioritaire acties vaststellen voor Wallonië
- Het in kaart brengen van het genetisch erfgoed van verschillende vissoorten is in Wallonië al jaren gaande
- Acties gericht op de terugkeer van de Atlantische zalm in Wallonië laten zichtbaar positieve resultaten zien en dragen bij tot de bewustwording van de maatschappij
- De beste praktijken inzake herbevoorrading van het palingbestand (i.e. deze met de hoogste overlevingskansen) werden in kaart gebracht en hebben tot concrete aanbevelingen geleid
- De commerciële en recreatieve vangst van paling is in Wallonië verboden en in Vlaanderen werden strikte voorwaarden opgelegd (minimummaat en beperkt aantal)
- Het herstel van de migratiestromen in rivieren wordt strikt gemonitord om de impact van de investering en ingreep op te volgen (bv. via catch-release acties en camera-opvolging)
- De financiering voor de maatregelen inzake migratie van soorten in Vlaamse rivieren wordt volledig opgevangen door middel van een Vlaams “visserijfonds”, waarvan de middelen afkomstig zijn van de visverloven (vergunningen voor recreatieve visserij op de openbare binnenwateren van het Vlaams Gewest).

Zwakke punten

Zwaktes: zeevisserij

- De Belgische vloot is grotendeels verouderd: de gemiddelde leeftijd is 33 jaar en slechts 3 van de 64 actieve schepen zijn jonger dan 20 jaar. Dit zorgt voor hogere onderhoudskosten, uitdagendere werk- en leefomstandigheden en beperkingen op vlak

van innovatie

- De focus op de boomkorvisserij als voornaamst visserijmethode zorgt voor beperkte flexibiliteit (mogelijkheid om zich aan te passen) bij externe schokken
- Visserij blijft een gevaarlijk beroep: er zijn jaarlijks sinds 2012 rond de 30 tot 40 ongevallen, waarvan sommige met dodelijke afloop. Dit verlaagt tevens de beroepsaantrekkelijkheid voor instromers
- Werknemers zijn lang van huis. Dit is mede het gevolg van de verre visgronden. Dit verlaagt de aantrekkelijkheid voor instromers.
- Directe aanlandingen gebeuren vaak in buitenlandse havens door de verspreide visgronden. Het veelvuldig veilen in de buitenlandse havens kan ten koste zijn van de Vlaamse veilingen en de volledige visserij-keten.
- De boomkor als vistechiek brengt bodemberoering met zich mee, ondanks significante verbeteringen ten opzichte van het verleden.
- Door de specifieke kenmerken van de gemengde, bodemberoerende, visserij zijn er ongewenste bijvangstproblemen: te kleine vis, ongewenste vissoorten, knelpuntsoorten, bedreigde soorten en een brede variëteit aan commerciële en niet-commerciële ongewervelden. Door de aanlandingsverplichting leidt dit tot hogere kosten (o.a. sorteren) en lagere inkomsten (plaats inname en lage prijzen), en verhoogt het risico op de sluiting van visgebieden (door knelpuntsoorten).
- Hoog brandstofverbruik bij de boomkorvisserij en ‘ghostfishing’ bij stand want visserij dragen bij tot een negatief imago voor de sector
- Hoge exploitatiekosten door de typisch demersale visserij (brandstof, bijvangst, ...)
- Het verder inkrimpen van de vloot is problematisch voor de ontwikkeling/behoud van de rest van de keten (veiling, verwerking, onderhoudswerken, etc.)
- Het ontbreken van een coöperatief aandeel in Belgische veilingen door Belgische vissers zorgt voor beperktere lokale verankering
- De Belgische vloot beschikt over beperkte quota op verschillende verre visgronden
- De familiale opvolging van het beroep als visser/reder is niet meer verzekerd, wat zorgt voor een opvolgings- en bemanningsproblematiek bij gebrek aan goed opgeleide vissers
- De geografische verspreiding van de vloot zorgt voor hogere operationele kosten en een

hogere milieu-impact, gezien de langere vaartijden en bijkomend transport over de weg

- De opleidingen voor het bekomen van vaarbevoegdheidsbewijzen duren lang. Na de opleiding is er nog de stageperiode die in de praktijk oploopt tot 4 à 5 jaar.
- De rentabiliteit van het doorsnee profiel van een Belgisch redersbedrijf is te afhankelijk van externe omstandigheden waarop men geen invloed heeft (o.a. brandstof- en visprijzen)
- Veel kennis blijft beperkt tot de schippers, waardoor het bedrijfseconomisch en ecologisch potentieel van “smartfishing” onderbenut blijft
- De Belgische visserij is gefocust op doelsoorten (zoals tong en pladijs) die minder populair zijn bij de doorsnee consument
- Jaarlijks heeft men onzekerheden over de mogelijke quota die ter beschikking zullen zijn en is men sterk afhankelijk van de internationale quota-ruilen
- Jonge vissers ontbreken het nodige kapitaal om over te gaan tot de aankoop van een schip
- België beschikt niet over een kleinschalig kustvisserij segment (SSCF) volgens de Europese definitie (vaartuigen <12m), noch over een wettelijk kader om tot dergelijk segment toe te treden. Belgische recreatieve vissers die tot het commerciële segment wensen toe te treden gaan bijgevolg richting Nederland.

Zwaktes: Controle en handhaving

- Er zijn beperkte middelen en er is een beperkte beschikbaarheid van personeel tegenover een groeiend takenpakket (cfr. IUU, traceerbaarheid, ...)
- Vanwege de beperkte middelen en beschikbaarheid van personeel moet de gedetailleerde uitvoering van de risicoanalyse door het nemen van passende risicobeperkende maatregelen jaarlijks tot één of twee deelonderwerpen worden beperkt, zodat het mogelijk is dat bepaalde vastgestelde risico's niet aangepakt en beperkt worden.
- Relatieve kost t.o.v. resterende Belgische vloot zowel voor personeel als voor ingezette middelen tegenover een afnemend budget voor overhead
- De lange opleidingen en het werk op onregelmatige uren maken het beroep als controleur minder aantrekkelijk, wat aanwervingen bemoeilijkt

- De manuele behandeling van IUU certificaten vraagt veel energie en tijd. De laatste jaren zien we een sterke toename van de aanvragen, en ook de Brexit heeft dit proces complexer en intensiever gemaakt.
- België beschikt op dit ogenblik nog niet over een volledig operationeel geautomatiseerd systeem voor de verificatie en validering van gegevens

Zwaktes: Datacollectie

- Monitoring op zee is beperkt door beperkt aantal waarnemers om op zee te gaan.
- Werklast – pool deskundigen is beperkt
- Onvoldoende gegevens over samenhang Belgische visserij en afhankelijkheid Belgische verwerkende sector wegens ontbrekend wettelijk kader. De reders moeten hun vangstdata slechts bijhouden en doorgeven tot op het moment van aanlanding en de visveiling (of eerste geregistreerde koper), is verplicht om hun aankoop door te geven. Er zijn geen data over het verdere proces.
- Te beperkte medewerking van de commerciële vissersvloot voor het verzamelen van gegevens (deelname visreizen, uitwisseling gegevens, etc.)
- Kennis bij vissers niet altijd groot genoeg voor monitoring bepaalde soorten bv. haaien en roggen. Mede veroorzaakt door de wirwar van regelgeving rond rapportering voor vangsten en aanlandingen van haaien en roggen die jaarlijks herzien wordt.
- GDPR en AVG bemoeilijkt data uitwisseling bij aquacultuur en visserij aangezien er vaak maar één bedrijf is die gericht productie/vangst heeft van één specifieke vissoort. Wat er toe leidt dat aggregatie van de data op vissoort niet altijd mogelijk is en bedrijfsgevoelige informatie gedeeld wordt.

Zwaktes: Aquatisch Milieu

- De toegepaste technieken van de huidige vloot, voornamelijk bestaande uit de boomkorvisserij, hebben een relatief hoge bodemimpact en zijn per definitie een gemengde visserij (met bijvangst als gevolg)

- Er is nog beperkte kennis omtrent de (lange termijn) impact op het ecosysteem van nieuwe ontwikkelingen in de Noordzee (bv. windmolenparken, ontginningen, etc.)
- Er is te weinig kennis over de paaigebieden, waardoor deze in kritische perioden zouden kunnen worden vermeden
- Ondanks de toenemende betrokkenheid is er nog steeds te beperkte kennis bij vissers over het mariene ecosysteem, waardoor ook het draagvlak voor de bescherming ervan niet volledig benut wordt
- Er zijn slechts een beperkt aantal alternatieve visserijtechnieken voor het vangen van platvis
- Op basis van het aantal gestrande dieren dat sporen van bijvangst vertoont, kan geschat worden dat jaarlijks enkele bruinvissen tot enkele tientallen bruinvissen bijgevangen worden.
- Kwetsbare bentische ecosystemen zijn aangetast door fysieke schade aan de zeebodem, o.a. als gevolg van bodem beroerende activiteiten. Bepaalde aanwezige habitats bevinden zich door decennia lang intensief gebruik in een verarmde staat en oesterbedden zijn zelfs volledig verdwenen
- Er dient ook aandacht te worden besteed aan de doelstelling om een zone in het BNZ aan te duiden exclusief voor natuurbescherming en zonder enige vorm van bodemverstoring
- Er is beperkte plaats aan boord van vissersschepen om opgevist afval op te slaan
- België heeft nog geen doelstelling voor de verzameling van marien zwerfvuil bepaald, maar heeft volgens Richtlijn 2019/904 (SUP) nog tot 31 december 2024 om dit te doen. De volledige dataset om dit doel te bepalen is nog niet beschikbaar.
- Er bestaat een risico dat ook bedreigde en beschermde soorten aangeland worden (bv. haaien en roggen), dewelke van een uitzondering op de aanlandingsverplichting genieten, door de te beperkte kennis van deze soorten bij vissers
- In het kader van de KRMS wordt de toestand van de grindbedden als sterk verstoord beoordeeld en voldoet deze niet aan de goede milieutoestand
- Er moet worden nagegaan hoe de problematiek van het verlies van lood in de recreatieve visserij kan worden aangepakt
- Er is een groot aantal hindernissen voor het vrij verkeer van vissen in rivieren en

stromen in Wallonië. Grote delen van waterlopen vereisen een herstel van de aquatische habitat

- Het proces om hindernissen te verwijderen en de vrije migratie van vissen te bevorderen is complex en duur (studies, vergunningen, werkzaamheden)
- De populatie van migrerende soorten is nog steeds laag of neemt af, voornamelijk paling. Daarnaast zijn er meerdere externe factoren, over de landsgrenzen heen, die een negatieve impact hebben (visserij, vervuiling, dammen, bedreiging van habitats, etc.)
- Beperkte directe economische voordelen verbonden aan het bevorderen van het aquatisch milieu
- De zichtbare impact van (publieke) acties inzake restocking is er meestal pas op zeer lange termijn
- Periodieke acties gericht op het bevorderen van de aquatische fauna en habitat van beperkte omvang kunnen door overstromingen teniet gedaan worden

Kansen

Kansen: zeevisserij

- Actievere opname van de rol als ‘Guardian of the Sea’, wat zou kunnen bijdragen aan zowel het imago alsmede kan leiden tot diversificatie en valorisatie
- Efficiënter vissen wordt mogelijk (MEY: duurzame visserij met het grootst mogelijk verschil tussen opbrengsten en kosten) door een afname van het aantal vissersschepen en de toename van mogelijke paaigebieden (Natura 2000), zolang vaarroutes en rijke visgronden voldoende gevrijwaard blijven
- Door enkele goede jaren met lage brandstofprijzen en relatief hoge afzetprijzen (waardoor mooie winstmarges werden behaald) in combinatie met historisch lage rentevoeten, biedt zich een gunstig momentum aan voor private investering in nieuwe en moderne schepen (zoals ook in de Zeebekkenanalyse vastgesteld) die een lager energieverbruik en daarmee ook lagere operationele kosten kennen
- De clustering van mariene activiteiten rond de thuishavens kan positieve effecten hebben op de systeemwerking en het systeemdenken
- Mogelijkheden om de lokale vangsten te certificeren zijn beschikbaar
- Mogelijkheid om via opleiding en sensibilisering van vissers en reders de aandacht en

betrokkenheid bij het duurzaamheidsverhaal te vergroten.

- De grote hoeveelheden data die door digitale apparatuur verzameld worden aan boord zouden in relatie tot omgevingsdata uit databanken zoals Copernicus en Emodnet de opportuniteit bieden om relaties tussen data te vinden.
- De verzameling, verwerking en doorgedreven analyse van data aan boord van vissersschepen kan een rijke bron van inspiratie bieden om bij te dragen aan nieuwe vormen van 'smart fishing', welke de ecologische impact van de visserijactiviteiten beperkt en de economische opbrengsten maximaliseert door het maken van vangstvoorspellingen gericht op o.a. efficiënter energiegebruik, selectievere Visserij met minder ongewenste soorten en maten, etc.
- Door een diversificatie van activiteiten door vissers en reders kan aan risicospreiding worden gedaan
- De gezondheids crisis heeft gezorgd voor een toenemende vraag naar lokale en gezonde voeding
- Een goed visserijbeheer geeft meer garanties op gezonde visbestanden en bijgevolg relatief veel zekerheid over toekomstige inkomsten voor vissers
- Verticale integratie in de sector kan zorgen voor meer standvastigheid en controle over de volledige waardeketen
- Het nieuwe marien ruimtelijk plan 2020-2026 zou kansen kunnen bieden om (passieve) visserij te integreren en te combineren met andere economische activiteiten in het Belgische deel van de Noordzee.
- Door het mogelijke verlies aan vangstrechten in Britse wateren (omwille van de Brexit) kan de Belgische vloot zich richten op het optimaal gebruik van momenteel onderbenutte quota
- Moeilijkheden om in het VK aan te landen (omwille van de Brexit) leiden tot bijkomende stoomkosten om in andere havens aan te landen, wat op zijn beurt aanzet tot meer energie-efficiëntie

Kansen: controle en handhaving

- De voortschrijdende informatisering van de controleactiviteiten biedt kansen voor efficiëntere handhaving van het GVB;

- Mogelijk zou het Europese systeem CATCH een oplossing kunnen bieden om de behandeling van IUU-certificaten te vereenvoudigen
- Toenemende vraag naar tracering van visserijproducten (door de handel/consument) zorgt voor ongedwongen naleving van controlevereisten en biedt mogelijk ook perspectieven voor controlediensten;
- Europese SCIP's (Specific Control and Inspection Program) in samenwerking met EFCA zorgen ervoor dat een bredere range aan controle-activiteiten afgedekt kunnen worden en men in een groter gebied kan opereren
- Integrale aanpak met kustwachtpartners (nationaal-internationaal/op zee en in de keten);
- Bijkomende opleiding en bijscholing van visserij-inspecteurs om de algemene controle te versterken;
- Ring-fenced middelen onder het Fonds voor controledoeleinden
- Beperkte oppervlakte van gebied op zee (BNZ), en beperkt aantal Belgische veilingen, waardoor de controlemiddelen en inspanningen beter kunnen worden gebundeld.
- Door verdere automatisering, waarvoor de analyse met het IT-onderdeel reeds is opgestart, kan de risico-analyse meer geautomatiseerd verlopen.

Kansen: datacollectie

- Mogelijkheden tot kennisuitwisseling en samenwerking tussen kennisinstellingen
- Het integreren van bio-economisch advies in het nationale visserijbeleid
- Mogelijkheden voor de uitbreiding van de datacollectie die zowel voor de ondersteuning van het visserijbeleid (stockbeheer), als voor KRMS en Natura 2000 kunnen aangewend worden
- Kennis en ervaring van vissers, en hun wijdverspreide aanwezigheid, kan bij omzetting naar data ingezet worden voor doeltreffende visserijmaatregelen (bv. real-time closures ifv zowel bescherming kwetsbare soorten als voor beheer choke species), de opbouw van mariene kennis in functie van het geïntegreerd maritiem beleid en een efficiëntere visplanning/bedrijfsbeheer.

- Toepassing van nieuwe digitale toepassingen en technieken (bv. camera's, loggers en beeldverwerking) om de datacollectie efficiënter en kwalitatiever te maken (enkel voor datacollectie, niet voor controle). Dit is noodzakelijk om aan de toenemende vraag naar data te voldoen.
- Self sampling door de visserijsector invoeren kan de druk op wetenschappelijke instanties verlichten

Kansen: aquatisch milieu

- Gebieden waar visserijbeperkende maatregelen gelden creëren een spill-over effect door de positieve bijdrage op de bestanden van commercieel belangrijke vissoorten. Dergelijke gebieden dragen ook bij aan het realiseren van de KRMS-doelstellingen voor bodemintegriteit.
- Ontoegankelijkheid of beperkte toegankelijkheid van windmolenparken voor de professionele visserij biedt kansen voor de ontwikkeling van nieuwe natuur en draagt zo bij aan bovengenoemde spill-over effecten
- Meer inzetten op de ontwikkeling van passieve visserijtechnieken zodat deze gecombineerd kunnen worden met andere mariene activiteiten (bv. in windmolenparken of in combinatie met gebieden voor maricultuur)
- De aanlandingsverplichting vanaf 2019 zorgt voor een reëlere benadering van de visinspanningen
- ·Doorgedreven kennisvergaring over de impact van visserijtechnieken op het ecosysteem om gepaste technische of temporele aanpassingen door te kunnen voeren
- ·Gebruik maken van gegevens uit de datacollectie voor een betere geïntegreerde benadering
- Nature inclusive design, waarbij de natuur op een zo natuurlijk mogelijke manier nagebootst wordt bij de aanleg van windmolenparken biedt kansen voor zowel passieve visserij als aquacultuur (building with nature)
- Herstel van soorten (bv. oesterpopulatie) en habitats (o.a. grindbedden en oesterbanken) is een essentieel onderdeel van natuurherstel en verbetert de biodiversiteit en beschikbaarheid van ecosysteemdiensten, wat op zijn beurt de (passieve) visserij en mogelijk aquacultuur kan ondersteunen

- Rol van vissers als ‘guardian of the sea’ kan beter uitgewerkt en mogelijk gevaloriseerd worden (bv. via datacollectie en via initiatieven zoals ‘fishing for litter’)
- Zodra het “extended producer responsibility” schema voor vistuig met plastic componenten in België uitgebouwd is zullen de kosten voor de verzameling en verwerking van dit vistuig door de producenten/importeurs gedekt worden
- Door de ruime verspreiding van de professionele visserij in Europese wateren kan ze een belangrijke bijdrage leveren aan de passieve verzameling van marien zwerfvuil; hetgeen eveneens bijdraagt aan het positieve imago van de visserijgemeenschap
- Het complex systeem van zandbanken in het BNZ zorgt voor waardevolle en gevarieerde habitats, waarop verder kan worden ingezet betreffende milieubescherming en beheer
- De visserijsector staat open voor partnerschap bij innovaties ten voordele van het mariene milieu
- De biodiversiteit draagt bij tot de vorming van een natuurlijk bestand van reproductiemateriaal dat ook relevant is voor de aquacultuur
- Acties die gunstig zijn voor de aquatische habitat (met name de hydromorfologie van rivieren) dragen vaak bij tot de vermindering van sedimentatie en de daarmee gepaard gaande kosten
- Er is perspectief voor de terugkeer van trekkende soorten die al tientallen jaren afwezig zijn in Wallonië (bv. steur, zoetwaterkabeljauw, ...)
- Een betere toestand van wilde (zoetwater)bestanden biedt opportuniteiten voor viskwekers actief in bedreigde of afwezige soorten
- Er zijn mogelijkheden om visserijactiviteiten op basis van invasieve soorten te ontwikkelen. Door de populatie van deze invasieve soorten te verminderen door ze te bevissen, kunnen deze activiteiten ook gunstig zijn voor de biodiversiteit
- Ecotoerisme biedt economisch potentieel

Bedreigingen

Bedreigingen: zeevisserij

- Doordat de Belgisch vloot voor ongeveer 50% van haar aanvoer afhankelijk is van de Britse wateren, zorgt de Brexit voor veel onzekerheid omtrent de toegang tot

visgronden, zeker vanaf 2026. Dit kan bij negatieve evoluties een economische impact hebben op de Belgische vissersvloot en bepaalde ketenactoren (door afnemende aanvoer).

- Door de Brexit is het VK een derde land geworden, wat ook gevolgen heeft voor de douaneprocedures, en mogelijk de kwaliteit en prijs van vis zal beïnvloeden als het transport van vis naar België langer duurt
- De mogelijke daling in vangstrechten in Britse wateren kan op lange termijn een negatieve invloed hebben op de tewerkstelling binnen de sector en investeringen afremmen
- De lagere kost om een vaartuig (met toegang tot quotum) te kopen in België in vergelijking met bijvoorbeeld Nederland. Door deze verhoogde concurrentie vallen meer Belgische vaartuigen in buitenlandse handen, met het risico op minder lokale verankering.
- De prijsschommelingen van brandstof hebben een significante invloed op de winstgevendheid van de sector
- De inname van marien ruimtelijk gebied door andere sectoren binnen de blauwe economie of voor milieumaatregelen zorgt voor beperkingen op vlak van toegang tot open zee. Hierdoor komen rijke visgronden in gevaar en kunnen de exploitatiekosten toenemen (bv. door onderbreken vaarroutes)
- Beperkte mogelijkheden voor alternatieven binnen het eigen BNZ gezien haar beperkte oppervlakte
- De vervuiling van oceanen (o.a. plastic in zee en afval op de zeebodem) kan leiden tot bijkomende operationele risico's en bedreiging van gezonde visbestanden
- Het imago van gezonde vis en aquacultuurproducten wordt bedreigd door de toename van micro-plastics
- Door het inkrimpen van de vloot is er een reëel gevaar om onder de 'minimum-vitalis' te vallen die nodig is om de rest van de keten in thuishavens in stand te houden, wat op zijn beurt de lokale verankering van de vloot in gevaar brengt
- Door de impact van de klimaatverandering kunnen bepaalde doelsoorten migreren, waardoor de regionale quota in gevaar komen
- De hoge loonlast tegenover buurlanden zorgt voor een zwakkere concurrentiële positie

- De hoge lonen voor vissers beperken het ondernemersinitiatief: men kan namelijk in dienstverband reeds goed verdienen ondanks de beperkte verantwoordelijkheden en moet niet de risico's nemen die inherent zijn aan het leiden van een onderneming.
- Geen opleidings- en verbetertrajecten in de privésector (bijvoorbeeld Syntra-West). Daarnaast zijn er te weinig stageplaatsen en is er een gebrekkige uitstroom vanuit VDAB. Ook zijn er te weinig instructeurs.
- Jaarlijks studeren amper 4-5 jongeren af aan het MIM met een diploma zeevisserij (ongeveer de bemanning voor één schip)
- Sterke afhankelijkheid van de naleving van het GVB door de vloten van andere lidstaten om te komen tot volledig gezonde (MSY) visbestanden

Bedreigingen: controle en handhaving

- Complexe regelgeving door veelvuldig veranderend (Europees) kader, vooral bij regionale toepassing GVB;
- Handhaving aanlandingsverplichting vereist bijkomende uitdagingen naar controle toe;
- Grotere vraag naar korte keten en directe verkoop betekent bijkomende uitdagingen betreffende registratie en controle;
- Level-playing-field: verschillen in toepassing handhavingsbeleid en sanctionering tussen LS'en;
- Men is toenemend afhankelijk van het correct functioneren van technologische applicaties, wat zeker op zee risico's met zich mee brengt.
- De Belgische vloot is sterk actief buiten de eigen wateren (BNZ), waardoor men afhankelijker wordt van goede internationale samenwerking

Bedreigingen: datacollectie

- Er bestaan nog slechts twee visveilingen (Nieuwpoort en de Vlaamse visveiling) met drie vestigingen (Nieuwpoort, Oostende en Zeebrugge), waardoor het potentieel voor marktmonsterring beperkt is
- Constante uitbreiding van de data-calls door internationale instanties zorgen voor bijkomende werklust

- In een toenemende trend om de ecosysteembenadering toe te passen is er nood aan betere vangstdata. Wegens de grote variëteit aan soorten volstaat de huidige datacollectie niet. Nieuwe technieken, bv. met beeldanalyse, dienen ontwikkeld te worden.
- Sensoren aan boord en traceerbaarheid van vangsten kunnen op termijn ook gebruikt worden voor controle doeleinden, wat samenwerking bemoeilijkt en het enthousiasme bij de reders tempert.
- Wanneer de controlediensten de onder het NDGP verzamelde gegevens opeisen, brengt dit de wetenschappelijke kredietwaardigheid van ILVO onder druk. De vrijwillige medewerking van de sector voor wetenschappelijke doeleinden komt zo onder druk te staan.
- Het beperkt aantal actieve professionele vissersvaartuigen kan er toe leiden dat bemonstering op zee moeilijker wordt (minder potentiële kandidaten)
- Toenemende (coördinatie)kosten vanwege uitbreiding van het DCF naar nieuwe onderzoeksterreinen
- Toenemende behoefte om gegevens te verwerken voor dossiers in belang van beleid en uitvoering, wat in concurrentie kan komen met kwaliteit en deadlines van rapportering naar DG MARE en data-calls
- Complexe administratie bij het gebruik van data gezien de GDPR

Bedreigingen: aquatisch milieu

- Onvoldoende naleving van de reglementering door vissers
- Klimaatverandering, waardoor ‘traditionele’ Noordzeesoorten noordwaarts dreigen te migreren en vissers mogelijk (op termijn) naar andere vissoorten moeten omschakelen
- Intens gebruik van Noordzeegebied met vele diverse activiteiten op zee. De totale maritieme activiteiten, ook buiten visserij, oefenen een zware druk uit op het natuurlijke milieu
- Gebruik van ‘spekking’ in de boomkorvisserij, wat (micro)plastics in zee doet belanden door slijtage bij het slepen over de stenige en zandbodems.
- Zwerfvuil in zee vormt een groeiend wereldprobleem, in het bijzonder de toename van (micro)plastics. Dit betekent zowel een gevaar voor de gezondheid als voor de

veiligheid.

- De passieve verzameling van marien zwerfvuil door vissers is geen economisch rendabele activiteit, waardoor deze afhankelijk is van financiële ondersteuning
- Het BNZ omvat slechts een heel klein gedeelte van de Noordzee (0,5%), waardoor internationale afstemming essentieel is voor het behalen van milieudoelstellingen.
- Het toepassen van de procedure van art. 11 van het GVB om visserijmaatregelen te ontwikkelen en te bekrachtigen is te zwaar en eindigt bijna nooit succesvol in sterke maatregelen die de mariene biodiversiteit beschermen (omdat elke lidstaat hierbij de kans heeft om de onderhandelingen te blokkeren)
- De kwaliteit van de Belgische kustwateren (KRW) wordt in sterke mate beïnvloed door lozingen afkomstig van activiteiten die zich verder stroomopwaarts afspelen (bv. landbouw en industrie), alsook grensoverschrijdende effecten door de instroom van verder afgelegen rivieren, de atmosfeer en Atlantisch water
- Meteorologische omstandigheden in belangrijke overstromings- en paaigebieden kunnen de werkperiode om het vrije verkeer van vis te herstellen beperken (Wallonië)
- Concurrentie tussen het belang van door waterkrachtcentrales geproduceerde hernieuwbare energie en het vrije verkeer van vis in rivieren (Wallonië)
- Kwetsbaarheid van de aquatische fauna en flora ten aanzien van meerdere niet-beheersbare externe factoren (bv. epidemieën zoals herpesvirus die de glasaal aantasten, ongunstige weersomstandigheden of accidentele verontreiniging van waterlopen);
- Vermindering van de bestanden geschikt voor reproductie (bv. zalm) of jonge exemplaren (bv. glasaal) van migrerende soorten in Wallonië;
- Ondanks de kwalitatieve Waalse habitats voor paling, is de migratieroute naar zee problematisch
- Geleidelijk verlies van het genetisch erfgoed van inheemse soorten als gevolg van het wegtrekken van vis in rivieren (voornamelijk recreatievisserij);
- Meerdere budgettaire beperkingen en prioriteiten die het herstel van het vrije verkeer van vissen in rivieren belemmeren (wat aanzienlijke financiële middelen vereist), gezien het feit dat andere sectoren (of evenementen, zoals rampen) misschien een hogere prioriteit en belang genieten voor de Waalse burgers.

- Geleidelijke vermindering van de markt voor herbevolking (rivieren) om milieuredenen (gezondheidsrisico's of genetische introgressie van wilde populaties).

In kaart brengen van de behoeften op basis van de SWOT-analyse en rekening houdend met de elementen in artikel 8, lid 5, van de EFMZVA-verordening

Behoeften: zeevisserij

Prioritaire behoeftes

- Er is nood aan steun voor nieuwe technische innovaties om selectiviteit te bevorderen en de duurzaamheid van de bodemberoerde vistechnieken te verbeteren, alsook om niet-bodemberoerende (alternatieve) vistechnieken te ontwikkelen en deze in de praktijk te testen en in te zetten. Bijgevolg zouden deze ook het brandstofverbruik kunnen doen dalen, waardoor de exploitatiekosten afnemen.
- Er is nood aan een meer attractief kader voor jongeren om visser te worden, waaronder veiligere en aangenaamere werkomstandigheden, kortere visreizen, beter gerichte opleidingen, passievere vistechnieken, etc.
- Er is behoefte aan de ontwikkeling van (digitale) tools om schippers bij te staan in het plannen van hun visserij. Op die manier kan er efficiënter (met lagere impact en brandstofverbruik) gevisd worden en kunnen ongewenste soorten en maten vermeden worden.
- Er is nood aan steun om de weerbaarheid en wendbaarheid van vissers te verhogen bij externe schokken. Met name door het inzetten op een sterker bedrijfsmodel met lagere kosten en het benutten van het potentieel van diversificatie van inkomsten (bv. uitspelen rol 'Guardian of the Sea').
- Er is nood aan een sterkere verankering met de lokale visserijketen om de minimum vitalis voor bepaalde schakels in de keten (o.a. visveilingen) niet verder in gevaar te brengen

Belangrijke behoeftes

- Er is nood aan steun ten behoeve van de veiligheid aan boord door aanpassing van infrastructuur en materialen
- Er is nood aan een ondersteunend kader (bewustmaking, infrastructuur, verwerking, etc.) om opgevist afval uit zee aan boord te houden en aan land te verwerken
- Er is ondersteuning nodig om de kwaliteit van visproducten te verhogen en markttoegang te verzekeren zodat een stabiele prijszetting kan worden gegarandeerd (bv. door omschakeling naar duurzaamheidslabels te faciliteren en verwerking en bewaring aan boord te optimaliseren)
- Er is nood aan omscholingsmogelijkheden en begeleidingstrajecten voor bestaande vissers en reders bij de omschakeling naar nieuwe visserijtechnieken en processen. Ook in het licht van intensievere digitalisering moet hier mee rekening gehouden worden.
- Er is nood aan instandhouding van de huidige vissersvloot om de werkgelegenheid en aanvoer door de sector te waarborgen, met name door jongeren (zowel vissers als reders) aan te trekken, bv. door middel van financiële ondersteuning voor overnames, modernere schepen, stabielere rentabiliteit visserij, eenvoudigere wetgeving, voldoende scholing, ...
- Er is nood aan bijkomende mogelijkheden voor kennisopbouw omtrent managementtechnieken, bedrijfsbeheer, marien milieu, etc.
- Om zowel het brandstofverbruik te doen dalen als bij te dragen tot een betere milieutoestand is het noodzakelijk dat de installatie van zuinigere en milieuvriendelijkere motoren gestimuleerd wordt
- Er is meer kennis nodig over de impact van bepaalde vistechnieken op bepaalde soorten en habitats zodat vistechnieken meer plaats- en tijdsafhankelijk ingezet kunnen worden in functie van meer selectiviteit en de bescherming van het mariene milieu (KRMS en EU Vogel- en Habitatrictlijn)
- Het quotumsysteem dient te worden herbekeken zodat er meer kansen zijn voor nieuwe starters, het vissen op andere soorten, onderzoeksprojecten, etc
- Er is nood aan het inbouwen van incentives voor vissers die een positieve bijdrage leveren voor het marien milieu
- Door de afhankelijkheid van externe factoren (o.a. prijszetting, toegang tot visgronden, etc.) is er nood aan voorzorgsmaatregelen in geval de visserijactiviteiten als gevolg van crisissituaties tijdelijk onderbroken (moeten) worden

Bijkomende behoeftes

- Er is nood aan begeleiding en ondersteuning omtrent de mogelijkheden tot het beoefenen van alternatieve nevenactiviteiten (naast de visserij)
- Conform de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRMS) en de uitvoering van de Vogel- en Habitatrictlijn is er nood aan maatregelen waardoor de oppervlakte zeebodem, die zonder bodemberoerend tuig bevist wordt, toeneemt en alternatieve duurzamere vistuigen gestimuleerd worden
- Er is nood aan ondersteuning voor de sloop van oude en inefficiënte vaartuigen (met de mogelijkheid om in een nieuw vaartuig te investeren zonder steun), gekoppeld aan een investeringsverplichting in een nieuw vaartuig
- Er is nood aan het inbouwen van incentives voor reders die de lokale economie en werkgelegenheid ondersteunen door de Belgische grondstoffen in België af te zetten.

Behoeften: controle en handhaving

- Nood aan ontwikkeling van nieuwe controle strategieën en technieken om o.a. de aanlandingsverplichting te monitoren;
- Aanpassing van de huidige capaciteiten (personeel en middelen) aan de wisselende context door in te zetten op innovatieve technologie (incl. digitalisatie) en bijkomende scholing;
- Nood aan extra capaciteit (personeel, middelen en ICT) om het groeiend aantal controletaken aan te kunnen en de kansen van informatisering voldoende te benutten;
- Door Brexit is er nood aan bijkomende middelen in het kader van de IUU-wetgeving
- Er is nood aan middelen om te kunnen voldoen aan de steekproefplan-vereisten voor het wegen van visserijproducten
- Er moeten meer garanties ingebouwd worden voor de creatie van een Europees en internationaal 'level playing field' via controle en handhaving

Behoeften: datacollectie

Prioritaire behoeftes

- Intensievere samenwerking tussen wetenschappers, beleid, vissers, veiling en andere stakeholders in het kader van kennisuitwisseling en dataverzameling
- Verdere uitbouw en support van een databank en software om rapportering op een efficiënte en geautomatiseerde wijze verder te ontwikkelen (zowel voor de data calls, voor de jaarrapporten naar de Europese Commissie toe, als om te voldoen aan de vragen inzake visserijbeleid en kennis omtrent de ecosysteembenadering);
- Nood aan opleiding van vissers en waarnemers om aan self-sampling te doen en wetenschappelijk correcte gegevens te verzamelen, met name wat betreft de identificatie van niet-commerciële en bedreigde soorten
- Afstemming van de verschillende behoeften voor data, door verschillende gebruikers, om optimaal gegevens te verzamelen.

Belangrijke behoeftes

- Versterken en uitbouwen van de regionale samenwerking, i.e. NWW, ZWW en de NZ, de regio's waar de BE vloot actief is om tot efficiëntere dataverzameling en -deling te komen;
- Nood aan permanente ondersteuning om geïntegreerde databankstructuren op te zetten, zowel nationaal als regionaal
- Nood aan betere herkenning/identificatie van soorten (bv. door beeldanalyse)
- Er is behoefte aan uitgebreidere datacollectie voor het verwerven van inzicht om efficiënter om te gaan met natuurlijke hulpbronnen, i.e. de visbestanden, en voor de evaluatie van de milieu-impact van de visserij-activiteiten op het mariene milieu (c.f. GES KRMS).

Bijkomende behoeftes

- Het integreren van bio-economisch advies in het nationale visserijbeleid
- Verbetering kwaliteit en beschikbaarheid van data voor eindgebruikers
- Betere dataverzameling noodzakelijk met betrekking tot aanverwante sectoren zoals de recreatieve visserij, visverwerking, aquacultuur en het mariene ecosysteem
- Analyse en inventarisatie noodzakelijk van gegevens met onderscheid ‘nice to have’ en ‘need to have’
- Er is behoefte aan het behoud van een hoog kwalitatief NDGP door het toenemende belang van data verzameld in het kader van het GVB en voor andere beleidstrajecten, in het bijzonder de Kaderrichtlijn Mariene Strategie en de Kaderrichtlijn maritieme ruimtelijke ordening

Behoeften: aquatisch milieu

Prioritaire behoeftes

- Er is nood aan zones die volledig gevrijwaard worden van elke vorm van bodemverstoring zodat de doelstellingen voor bodemintegriteit kunnen behaald worden
- Er is nood aan medewerking van vissers bij de bescherming van het mariene milieu vanuit de doelstellingen van de EU Habitat- en Vogelrichtlijn en de KRMS.
- De mogelijkheden voor passieve visserij en aquacultuur in samenwerking met het beheer van het mariene ecosysteem moeten sterker ontwikkeld worden
- Er is nood aan omvangrijke investeringen om het vrij verkeer van vissen in het binnenland (Wallonië) te verbeteren
- Er is nood aan verhoogde zichtbaarheid en sociaaleconomische impact bij acties gericht op de vrije migratie van vissen (Wallonië)
- Om de status van bepaalde bestanden te verbeteren is er nood aan het versneld ontplooiën van acties die gunstig zijn voor het aquatisch ecosysteem (Wallonië)
- Gezien de positieve impact op milieu en imago, en ter naleving van richtlijnen

2019/833 (PRF) en 2019/904 (SUP), is er nood aan de verderzetting en optimalisering van de initiatieven in het kader van de verzameling van marien afval door professionele vissers (“fishing for litter”) en alternatieve financiering voor de verzameling van passief opgevist afval

Belangrijke behoeftes

- Conform de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRMS) en de uitvoering van de Vogel- en Habitatrichtlijn is er nood aan maatregelen waardoor het zeebodemoppervlak dat permanent gespaard blijft van verstoringen als gevolg van vistuig dat de bodem raakt toeneemt en alternatieve duurzamere vistuigen gestimuleerd worden.
- Er is meer kennis nodig over impact van bepaalde vistechnieken op bepaalde soorten en habitats zodat vistechnieken meer plaats- en tijdsafhankelijk ingezet kunnen worden
- Er is meer kennis nodig omtrent de afvalproblematiek (o.a. micro-plastics) en hoe deze kan worden aangepakt

Bijkomende behoeftes

- Er is nood aan het versterken van het mariene ecosysteem door de bescherming van de aanwezige biodiversiteit en het herstel van gedegradeerde habitats. Dit om ervoor te zorgen dat ook de populaties van commerciële vissoorten toenemen
- Er is nood aan bijkomende opleiding van waarnemers en vissers om niet-commerciële en bedreigde soorten te kunnen identificeren, alsmede om de algemene kennis over het belang van een gezond marien milieu te verhogen
- Er is nood aan het behoud van hoogkwalitatieve datacollectie voor het verwerven van inzichten om efficiënter om te gaan met natuurlijke hulpbronnen, i.e. de visbestanden en voor de evaluatie van de milieu impact van de visserij-activiteiten op het mariene milieu (c.f. GES KRMS).
- Er is nood aan innovatieve technieken die minder bodemberoering veroorzaken
- Er is nood aan actief herstel van habitats (grindbedden en oesterbanken), die bijdragen

	aan een stabiel ecosysteem en dienst kunnen doen als paaigebied
<p>2. Bevordering van duurzame aquacultuuractiviteiten, en de verwerking en afzet van visserij- en aquacultuurproducten, als bijdrage tot de voedselzekerheid in de Unie</p>	<p>Sterke punten</p> <p>Sterke punten: aquacultuur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is belangrijke kennis, onderzoeksinteresse en internationale (project)ervaring aanwezig bij zowel onderzoekers en bedrijven • Er zijn academische en praktijkgerichte opleidingen beschikbaar in Vlaanderen • Zowel op vlak van RAS-systemen als off-shore maricultuur wordt pionierswerk verricht vanuit een ‘drive’ naar de ontwikkeling van commerciële productie-eenheden • Productie van lokale kwaliteitsproducten die voldoen aan hoge sanitaire eisen. In Wallonië betreft het specifiek ambachtelijke producten van hoge kwaliteit (gastronomisch en nutritioneel) dankzij de ontwikkeling van ambachtelijke salmoniculturen in de loop van decennia. • Vlaanderen beschikt over gespecialiseerde aquacultuurvoederbedrijven die ook internationaal actief zijn • Het Vlaams Aquacultuurforum bundelt de krachten in de sector en zorgt voor kennisdeling tussen onderzoek en praktijk • Alle land-gebaseerde Vlaamse producenten specialiseren zich in recirculatiesystemen (RAS), wat zich kenmerkt door laag waterverbruik, hoge controle over de kweekomstandigheden en mogelijkheid tot uitwisseling van reststromen (bv. warmte, nutriënten, etc.) met andere activiteiten. Hierdoor is men ook minder gevoelig voor de gevolgen van klimaatverandering. • Bevredigende resultaten voor recirculatiemethoden die de milieu-impact reduceren en inplantingsmogelijkheden van nieuwe installaties in België verhogen • Aquacultuurproducenten willen inzetten op duurzaamheid, versheid en gezonde producten. • Er is zowel binnen onderzoeksinstellingen als bedrijven belangrijke vooruitgang op het vlak van teelttechnieken van verschillende geselecteerde vissoorten • De co-housing van mariene kennis- en onderzoeksinstellingen (VLIZ, haar projectpartners en ILVO) in één campus (de InovOcean campus te Oostende) zal

zorgen voor een logische synergie. Ingebruikname staat gepland in 2022.

- De aanwezigheid van ‘BlueBridge’ (incubator en innovatiecentrum) in Ostend Science Park faciliteert de groei van de blauwe economie, en daarmee ook de aquacultuur
- Aanwezigheid van een Vlaamse speerpuntcluster “De Blauwe Cluster” (DBC), die o.a. de ontwikkeling van “duurzame zeevoeding en mariene biotechnologie” als sleuteldomeinen identificeert en hiervoor netwerking en financiering voor onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten voorziet. Enkele belangrijke Vlaamse aquacultuurspelers zijn reeds lid van DBC. Er is een team van 4 innovatiemanagers beschikbaar om projecten te faciliteren.
- Er zijn regionale en internationale financieringsopportunities voor de aquacultuursector beschikbaar
- De administratieve procedures voor het verkrijgen van vergunningen zijn in Vlaanderen en Wallonië relatief eenvoudig en vooral sneller ten opzichte van buurlanden
- In Wallonië is er toegang tot water van goede kwaliteit
- Er is een historische vertrouwde relatie van de viskwekerij met het sociaal-cultureel erfgoed van Wallonië (en relatief goede loyaliteit van aankoopmarkten)
- Uitgebreid aantal actoren, instrumenten en infrastructuur op alle ketenniveaus, met inbegrip van distributie en marketing (Wallonië)
- Waalse viskwekers profiteren van regelmatige monitoring en permanente gezondheidsadviezen van een gespecialiseerd centrum met een op Europees niveau erkend referentielaboratorium
- Positief imago van Waalse aquacultuurproducten bij consumenten
- Positief imago van de Waalse aquacultuur als toonbeeld voor de goede waterkwaliteit

Sterke punten: vermarkting (afzet)

- Sterk promotiekanaal voor Belgische vis aanwezig via VLAM
- Overbevissing van lokaal gevangen vis is quasi verleden tijd, dankzij het streven naar MSY, wat bijdraagt aan het positieve imago van lokale vis
- Ruim aanbod van gediversifieerde soorten met de grootste volumes voor tong en pladijs.

- Sterke versmarkt met kennis over lokale producten en directe link met de consument
- Beschikbaarheid van lokaal geproduceerde kweekvis van hoge kwaliteit (maar in lage hoeveelheden)
- Goed draaiende veilingen die een portefeuille aan sterk gediversifieerde kopers ontwikkeld hebben om zo de diverse waaier van aangeboden producten te ondersteunen
- Voortbestaan van kleine nichemarkten voor lokale kwaliteitsproducten (artisanale productie)
- Gekweekte forel als culinaire traditie (Wallonië)
- Stabiele vraag naar vis, zowel nationaal als internationaal

Sterke punten: verwerking

- De verwerkende industrie heeft toegang tot een uitgebreide internationale toeleveringsmarkt
- De visverwerkingsbedrijven voldoen over het algemeen aan de sanitaire normen en hebben de HACCP- en ISO-normen
- Zekerheid over de bevoorrading door goed uitgeruste visveilingen die Europees verbonden zijn
- Efficiënte distributiesystemen die het hele land kunnen bevoorraden (met de Vlaamse Visveiling als spil binnen de Vlaamse visserijketen)
- Hoge productiviteit, door sterke industrialisatie van de sector;
- Sterke exportpositie;
- Beschikbaarheid van een hoog niveau van technologie en kennis, met inbegrip van traceerbaarheid;
- Beschikbaarheid van cursussen fileren (vishandelaar) aan Syntra West

Zwakke punten

Zwakke punten: aquacultuur

- In het verleden ontbrak een strategie voor de ontwikkeling van de landgebaseerde aquacultuur, waardoor zich een versnipperde sector heeft ontwikkeld

- De aquacultuursector heeft historisch gezien een weinig duurzaam imago (o.a. door reportages omtrent gebruik antibiotica)
- De aanwezige producenten in Vlaanderen hebben door het gebruik van recirculatiesystemen een grote behoefte aan energie
- Landgebaseerde aquacultuur: beperkte beschikbaarheid van of zeer dure productiefactoren zoals ruimte, water, energie en arbeid
- Maricultuur: uitdagende natuurlijke omstandigheden om aquacultuur op te starten in open zee
- Beperkt aantal zones vastgelegd in het MRP voor maricultuur nearshore/dicht aan de kustlijn
- Hoge technische risico's bij opstart met voortdurend nieuwe inzichten vanuit onderzoek op de productiecyclus
- Onbekendheid van aquacultuurproducten bij de consument, vooral bij zoetwatervis die minder bekend is dan mariene vis
- Gebrek aan info en kennis bij potentiële producenten over productie, vermarkting, bedrijfsmanagement, wetgeving;
- Lage productiehoeveelheid wat de competitiviteit hindert: onaantrekkelijk voor B2B activiteiten; weinig schaalvoordelen en hoge productiekosten; moeilijkheden om te voldoen aan vraag van de detailhandel; gebrek aan zichtbaarheid van de sector, etc.
- Hoewel er ten opzichte van wildvangst meer controle is over de leefomstandigheden kan het aspect dierenwelzijn een beperkende rol spelen op vlak van zowel productiemogelijkheden en marktperceptie (en bijgevolg verkoop)
- Gezien de wettelijke beperkingen rond biologische aquacultuur van toepassing in RAS-systemen zijn er weinig mogelijkheden voor de huidige Vlaamse producenten om een bio-certificering te verkrijgen. Bijgevolg zijn de mogelijkheden tot bijdrage aan de F2F-strategie om de biologische aquacultuur in Europa 'aanzienlijk te doen groeien' op korte termijn beperkt.
- De voorziening van bepaalde populaire consumptiesoorten (bv. zalm en kabeljauw) is via aquacultuur (in België) niet steeds mogelijk omwille van de natuurlijke omstandigheden en technologische beperkingen
- Bodemklimatologische voorwaarden die minder gunstig zijn dan die in de buurlanden

voor aquacultuur (onregelmatig beschikbare watervolumes)

- In Wallonië ontbreekt het op de meeste plaatsen aan moderne productietechnologie en is men door de open systemen afhankelijker van de bodem- en klimaatomstandigheden, alsook gevoeliger voor de gevolgen van klimaatverandering
- Gebrek aan zee, onvoldoende geschiktheid voor kweek in kooien in rivierwateren door de fysisch-chemische samenstelling van de waterkwaliteit in rivieren en het prioritair gebruik ervan voor de binnenvaart (Wallonië)
- Onbeschikbaarheid van geschoolde arbeidskrachten in Wallonië
- Primair product met een lage winstmarge
- Gebrek aan moderne technologie stelt de aquacultuurist bloot aan externe invloeden (bv. roofdieren, epidemieën) en maakt het beroep moeilijker, weinig rendabel en onaantrekkelijk (Wallonië)
- Weinig diverse aankoopmarkt (meerderheid van de levende vis verkocht voor recreatieve visserij) en weinig diversiteit van gecommmercialiseerde soorten (80% forel) in Wallonië
- Slechts een beperkt aantal ondernemingen van industriële omvang; de haalbaarheid van deze dossiers is noodzakelijk voor het vertrouwen van investeerders en overheden
- Moderne technologie vereist aanzienlijke investeringen
- Er is een digitale kloof bij ambachtelijke producenten met een hoge gemiddelde leeftijd (Wallonië)

Zwakke punten: vermarkting (afzet)

- De favoriete vissoorten van de Belg zijn kabeljauw en zalm, welke geen doelsoorten zijn voor de Belgische visserij.
- Voorkeur van de Belgische consument voor lage prijzen tegenover belang kwaliteit
- Voorkeur consument voor gemakkelijk te bereiden vissoorten (bv. zalm)
- Uitgebreide en constante mogelijkheid voor de consument om diverse uitheemse soorten aan te kopen die goedkoop zijn en over de nodige kwaliteitslabels beschikken (bv. ASC-gecertificeerde tilapia en pangasius)
- Geringe marktzichtbaarheid van gekweekte Belgische productie

- Nationale aanvoer kan slechts 9-13% van de totale nationale visbehoefte voor de consument dekken
- Weinig kennis bij de consument (en horeca) over lokale vissoorten en hun seizoensgebonden karakter
- Negatief imago van de (gemengde) boomkorvisserij door impact op het bodemleven en het hoge brandstofverbruik
- Aandeel verticaal geïntegreerde buitenlandse eigenaars stijgt in de visverwerking, met een afzwakking van de verankering voor lokale aankoop tot gevolg
- Gebrek van MSC-gecertificeerde aanvoer verzwakt de aantrekkelijkheid van Belgische vis bij grootkopers, retailers en de consument
- Belgische viskopers zien zich genoodzaakt hun aankopen te spreiden over buitenlandse veilingen door de volatiele en weinig voorspelbare aanvoer.
- Onregelmatige aanvoer in de Belgische havens waardoor grote afnemers hun aankopen moeten spreiden over verschillende veilingen
- Er is weinig voeling tussen de Belgische consument en lokale vis als streekproduct
- Ontbreken van een brancheorganisatie(s) die initiatieven doorheen de keten kan coördineren
- Grote afhankelijkheid van de detailhandel

Zwakke punten: verwerking

- Afhankelijkheid van importproducten (90 tot 95%), zoals zalm en kabeljauw
- Te gediversifieerde sector en te kleine volumes om grote lokale verwerkingsindustrie die zich toespitst op de lokale aanvoer te ontwikkelen
- Ontbreken van een groot en divers aanbod uit lokale aquacultuur
- Te weinig instroom aan goed opgeleide fileerders en hoge loonkosten van fileren, waardoor deze activiteit lokaal niet aantrekkelijk is
- Job als fileerder wordt onaantrekkelijk beschouwd door de ongewone werkuren, het vele handwerk en natte, koude werkomgeving
- Kleine en arbeidsintensieve verwerkende sector

- Beperkte mogelijkheden om prijsvorming af te stemmen op productiekosten
- Kleine marges bij doorverkoop in handel
- Gebrek aan automatisatie met betrekking tot lokale aanvoersoorten
- Lokaal aangevoerde soorten zijn vaak moeilijk te verwerken, waardoor de link met de lokale aanvoer (en bijgevolg visserij) verloren gaat
- Tal van kleine ondernemingen versus sterke concentratie in de retail, waardoor men een zwakke ketenpositie heeft
- Te weinig verticale integratie met andere ketenpartners
- Hoge verwerkingskosten door o.a. energie-intensiviteit (voor koeling) en waterverbruik
- Verouderde veilsystemen die niet afgestemd zijn op de recente digitale (mobiele) ontwikkelingen

Kansen

Kansen: aquacultuur

- Doordat het volume aan vis uit visserijactiviteiten stagneert zijn er opportuniteiten voor de aquacultuur om in de stijgende behoeften van de markt te voorzien
- De Europese Unie wenst de aquacultuurproductie te stimuleren
- Nabijheid (korte keten), traceerbaarheid (etikettering), cradle to cradle en milieuvriendelijkheid (incl. bio-labelling) winnen aan belang bij de consument
- Streekeigen producten hebben een toegevoegde waarde, wat ook de detailhandel er toe aanzet lokale producten aan te bieden
- Door de groei van de wereldbevolking en de stijging van de welvaart consumeren mensen meer eiwitten en neemt de vraag naar aquatische producten toe.
- Sterke exportlanden, zoals China, zullen door de groeiende binnenlandse vraag mogelijk minder kweekvis exporteren. De Europese consument wordt daardoor sterker afhankelijk van het lokale aanbod.
- Duidelijk gedefinieerde sites voor maricultuur in het BNZ: sedert 2014 in de windmolenparken, en met de vernieuwing van het Marien Ruimtelijk Plan (MRP) in 2020 ook in bijkomende windmolenparken en de zones voor Commerciële en

Industriële Activiteiten (CIA-zones). Deze CIA-zones bieden perspectief door hun gunstige ligging dicht bij de kustlijn, wat de vaarafstand beperkt. Specifiek wat betreft de zones voor hernieuwbare energie, bieden de platformen voor windenergie mogelijk potentieel voor co-gebruik met aquacultuuractiviteiten.

- De ontwikkeling van de maricultuur kan ook zorgen voor land-gebaseerde ontwikkelingen door de nood aan hatcheries en nurseries die zorgen voor de lokale bevoorrading van kwalitatief broedmateriaal
- Aanwezigheid van infrastructuur in havens waar in gecontroleerde omgeving maricultuuromstandigheden kunnen worden gecreëerd.
- Nieuwe ontwikkelingen in RAS zorgen voor een minimale afhankelijkheid van water en energie en vergroten het potentieel van recirculatiesystemen
- In de aquacultuur heeft men de mogelijkheid om de volledige levenscyclus te beheersen en controleren, wat tot meer bedrijfszekerheid en productkwaliteit moet leiden
- Interesse van retailers om zelf productie op te starten;
- Mogelijkheden voor aquacultuurproductie zonder gebruik van vismeel. Er zijn reeds bestaande Vlaamse producenten die volledig plantgebaseerde voeding voorzien, maar ook insect-gebaseerde voeding biedt potentieel
- Mogelijkheid voor de aquacultuursector om gebruik te maken van de bestaande logistieke structuur van de visserijsector
- Productie van voor België nieuwe aquacultuursoorten (waaronder ook algen)
- Mogelijkheden tot participatie of reconversie van reders/vissers en landbouwers naar (mariene) aquacultuur
- Producenten kunnen zoeken naar een toegevoegde waarde en inzetten op duurzaamheid, versheid en gezondheid van aquacultuurproducten. Het weloverwogen gebruik van grondstoffen, water, ruimte en energie heeft zowel ecologische als economische voordelen.
- De meest optimale sites voor geïntegreerde aquacultuur in Vlaanderen zijn in 2019 in kaart gebracht via het HaLaVla project.
- Het gebruik van reststromen past binnen de opkomende circulaire economie, dewelke ook als transitieprioriteit in de Visie 2050 van de Vlaamse regering onderschreven is
- Aquaponics, de combinatie van groente- en visteelt, kan verder opgang maken in het

verstedelijkte Vlaanderen. Dit in navolging van eerdere initiatieven

- Beloftevolle mariene aquacultuurprojecten (mossel, oester en algenteelt) bieden perspectieven voor de combinatie met passieve visserij
- Aquacultuurtechnieken kunnen ingezet worden in functie van regulerende, beschermende ecosysteemdiensten zoals kustbescherming, CO2-captatie, etc.. Door het uitoefenen van een ecosysteemfunctie kan het tevens bijdragen aan de Europese biodiversiteitstrategie
- Efficiënt ruimtegebruik en verhoogde productie via multitrofische aquacultuur
- Er is een uitgebreide verwerkende sector aanwezig, wat mogelijkheden biedt voor primaire aquacultuurproducenten
- Digitale instrumenten kunnen een antwoord bieden op veel uitdagingen waarmee producenten te maken krijgen (monitoring, automatische waarschuwing bij roofdieren, voorraadbeheer, online verkoop, ...)

Kansen: vermarkting (afzet)

- Meer aandacht voor ‘verantwoorde vis’ door consument dankzij toepassing van kwaliteit- en duurzaamheidslabels
- Publieke instellingen (overheidsgebouwen, hotelscholen, etc.) zouden zich kunnen engageren om over te schakelen op de aankoop van enkel duurzame lokale vis, wat mogelijk herkenbaar kan worden gemaakt via Visserij Verduurzaamt
- Toename van nevenstromen omwille van aanlandingsverplichting (hoewel te vermijden)
- Valoriseren van nevenstromen naar markten met hogere toegevoegde waardes (farmaceutische industrie, hoogwaardige voedingselementen, ...)
- Aanbod van verse lokale vis door de ontwikkeling van een verwerkende sector die aangepast is aan de lokale aanvoer
- Toenemende vraag naar “convenience food”, waar men op kan inspelen met lokale vissoorten
- Bevordering van de smaak en van gastronomische voedingsgewoonten zodat consumenten zich meer richten op lokale aanvoer

- Gezond imago van vis kan inspelen op de trend naar gezonde voeding
- Bijkomende mogelijkheden op vlak van digitalisatie die kunnen bijdragen aan traceerbaarheid van producten doorheen de keten (en zo de ontwikkeling van labels ondersteunen)
- Voortbestaan van kleine nichemarkten voor lokale kwaliteitsproducten (ambachtelijke productie)

Kansen: verwerking

- Meerdere aan de kust gelegen (Vlaamse) veilingen geven toegang tot lokale toelevering
- Constant aanbod van verse vis dankzij de drie wekelijkse veildagen
- Gevarieerd aanbod aan aangevoerde vissoorten, hoewel in beperkte volumes
- Bij de lokale verwerking van aangelande vis heeft men een verser en beter controleerbaar eindproduct
- Stijgende interesse van buitenlandse handelaren in lokale vissoorten
- Beschikbaarheid van lokaal geproduceerde kweekvis van hoge kwaliteit (maar in lage hoeveelheden)
- Nieuwe mogelijkheden voor de valorisatie van ongewenste bijvangst omwille van de aanlandingsverplichting
- Inschakelen van ex-vissers in de verwerkende sector
- Fileercapaciteit ook maximaal inzetten voor eigen aangelande vissoorten
- Wereldexporteur van diepgevroren groenten: capaciteit en handling beschikbaar
- Toenemende vraag naar “convenience food” creëert marktmogelijkheden
- Eénduidig en centraal aankoopkanaal via het (internationale netwerk van) veilingen
- De markt vertoont een stabiele vraag naar verwerkte en bereide vis
- Toenemende productie van bevroren en ingevroren producten
- Beschikbaarheid van industrieterreinen voor de uitbreiding van de visverwerkende sector
- Verwerkte vis is logistiek gemakkelijker

Bedreigingen

Bedreigingen: aquacultuur

- Er is geen level playing field binnen de EU doordat bepaalde Europese wetgeving niet in alle lidstaten op gelijke wijze toegepast wordt (bv. bio-wetgeving en uitvoering van controles schelpdierproductiegebieden)
- Er is geen level playing field ten opzichte van import van buiten de EU op vlak van kweekomstandigheden: sanitaire vereisten, voeder, sociale (werk)omstandigheden, etc. Degelijke audit/controle vanuit de Europese entiteiten is daarvoor essentieel
- Veelheid en complexiteit van de vigerende wetgeving op allerlei vlakken die weinig afgestemd is op de aquacultuursector
- Strikte Europese regelgeving met betrekking tot sanitaire aspecten, wat leidt tot hoge lasten en kosten voor exploitanten (bv. schelpdiersector)
- Internationale concurrentie van bulk uit Azië, van garnalen (scampi en gamba) tot gefileerde vis, welke continu leverbaar is en daarbovenop erg goedkoop én over kwalitatieve aquacultuurlabels (bv. ASC) beschikt
- Dominantie van grote ketenpartijen die vooral gericht zijn op de aankoop van grote volumes of continue levering hetgeen niet mogelijk is in de startfase en begin van de ontwikkeling van aquacultuurbedrijven.
- De banken willen garanties als ze krediet verlenen voor een investering. Dat ligt moeilijk wegens het hoge risico en de variabiliteit in de productie. Er moet vaak gezocht worden naar alternatieve financieringskanalen, zoals investeringsfondsen, subsidies, crowdfunding en coöperatie van aandeelhouders.
- Weinig interesse van investeerders (investeringsfondsen, coöperatieven, etc.) door de lange terugverdientijd bij de opstart van een onderneming
- Sterke concurrentie door productie- en commercialisatie eenheden in buurlanden (Nederland voor mosselen en Frankrijk voor oesters)
- Ingevoerde aquacultuurproducten (bv. pangasius) hebben bij een deel van de consumenten een weinig duurzaam imago en een negatieve ecologische en sociale bijklank wat zich kan reflecteren op de afzet van de lokale aquacultuurproducten. Bijkomende negatieve campagnes van bepaalde NGO's verergeren deze situatie.

- Druk op de Belgische mariene ruimte door invulling vanuit andere offshore sectoren
- De kwaliteit van producten uit de maricultuur is sterk afhankelijk van de natuurlijke omstandigheden (bv. zuiverheid zeewater)
- Klimaatverandering kan nefast zijn voor open aquacultuursystemen op land en op zee (nog te ontwikkelen), bv. door verzuring van de oceanen, toename van de watertemperatuur (vooral problematisch voor forel, die nood heeft aan koud water), droogte, toename van toxische algenbloei en predatoren, toename van stormen, etc.
- Er is verlies van knowhow door pensionering van ambachtslieden en weinig belangstelling door de nieuwe generatie (Wallonië)
- Er is gevaar tot stopzetting van activiteiten van ambachtelijke productielocaties door gebrek aan opvolging (Wallonië)
- De beschikbare hoeveelheid water wordt steeds beperkter (met conflict over gebruik, milieu-uitdagingen, klimaatverandering (droogte), ...)
- Productieverliezen kunnen de leefbaarheid bedreigen
- Incidentele verontreiniging van rivieren en stromen kan leiden tot milieu- en imagoschade
- Het gebrek aan genetische verbetering van de gewoonlijk gekweekte soorten (zalmachtigen – in Wallonië) kan leiden tot een lagere productiviteit
- Door aanzienlijke beperkingen op de toegelaten geneesmiddelen is er een verhoogde gevoeligheid ten aanzien van ziektes
- Toegenomen afhankelijkheid van geïmporteerd pootgoed van forel en de daar bijhorende sanitaire risico's (Wallonië)
- Afnemende vraag van consumenten naar zoetwatersoorten

Bedreigingen: vermarkting (afzet)

- Directe aanlandingen vaak in buitenlandse havens door verspreide vloot, waardoor het aanbod in lokale visveilingen afneemt
- Imago van gezonde vis staat onder druk door de toename van micro-plastics en vervuiling zeeën

- Import van goedkope (gefileerde) vis die zowel makkelijk te bereiden is als over de gewenste kwaliteits- en duurzaamheidslabels beschikt
- Concurrentie vanuit Nederland: Zeeuwse leveranciers gaan rechtstreeks naar afnemers en zetten marges onder druk
- Afname van gespecialiseerde detailhandels van visproducten, dewelke een belangrijk afzetkanaal zijn voor de lokale aanvoer
- Onvoldoende afzet in binnenlandse veilingen kan nefast zijn voor hun voortbestaan. Ondanks zeer competitieve prijzen zien de Vlaamse Veilingen de afzet jaar na jaar minderen.
- Weinig kennis bij de consument omtrent de inspanningen op vlak van duurzaamheid door de Vlaamse vloot
- Onvoldoende ontwikkeling van nieuwe producten die toegevoegde waarde creëren voor de lokale aanvoer
- Afzetkanaal voor visserijproducten verschuift meer en meer naar retail, wat geen optimale afzetmarkt is voor seizoensproducten (zoals vis) en wat zorgt voor vervreemding van de consument
- Oneerlijke concurrentie door “ice-glazing” van geïmporteerde diepvriesproducten
- Verwatering van de waarde van etikettering (certificatie) bij een overmaat aan certificering, waardoor certificatie enkel nog zorgt voor de noodzakelijke markttoegang en bijkomende kosten met zich mee brengt
- Producenten (vissers) zijn grotendeels prijsnemer, ze hebben weinig vat op de prijsvorming
- De veilplicht zorgt ervoor dat alternatieve afzetkanalen (bv. korte keten) moeilijk te ontwikkelen zijn
- De uitbreiding van het ‘Visserij Verduurzaamt label’ naar een B2C label vereist de ontwikkeling van een lastenboek en onafhankelijk toezicht op het respecteren ervan, wat beduidend hoge beheerskosten met zich meebrengt
- Afnemende koopkracht van consumenten

Bedreigingen: verwerking

- Consolidatiegolf bij familiale groothandel en visverwerking, wat zorgt voor concentratie binnen de sector
- Aandeel verticaal geïntegreerde buitenlandse eigenaars stijgt in de visverwerking met een afzwakking van de verankering voor lokale aankoop tot gevolg
- Hoge prijzen voor tong maken het een dure vissoort, waardoor ze eerder geschikt is voor de versmarkt
- De toename van het aantal vlaggenkotters, Belgische vaartuigen met buitenlandse eigenaars, impliceert dat meer vis in buitenlandse havens wordt aangeland. Dit is nadelig voor meerdere schakels in de Belgische keten, gezien de beperkte lokale aanvoer.
- De reder heeft een totale vrijheid qua vermarkting binnen de EU en bepaalt zo de werkgelegenheid in de verdere keten. De onzekere situatie en de variabele volumes bemoeilijken een sterke uitbouw van de verwerking in het binnenland. Een cherry-pick vanwege de Belgische reders (keuze van veiling afhankelijk van afzetprijs) bemoeilijkt de creatie van een stabiele markt en schrikt kopers af om België als voornaamste aankoopplaats te beschouwen.
- Beperkte lokale verwerkingsmogelijkheden beïnvloeden de lokale prijszetting, wat de aantrekkelijkheid voor lokale aanvoer (en lokale verankering) verlaagt, wat op zijn beurt ook voor de veilingen een bedreiging betekent
- Toenemende macht van de detailhandel binnen de keten
- Prijsdruk kan zorgen voor een dalende kwaliteit en vraag naar goedkope import
- Onvoldoende kapitaal kan gerichte zware investeringen in de weg staan
- Discontinuïteit van aanvoer vraagt bijkomende opslagcapaciteit en belemmert een goede prijsstelling
- Een te kort aan goed opgeleide fileerders kan druk zetten op de omzet en rendabiliteit

In kaart brengen van de behoeften op basis van de SWOT-analyse en rekening houdend met de elementen in artikel 8, lid 5, van de EFMZVA-verordening

Behoeften: aquacultuur

Prioritaire behoeftes

- Er is nood aan sterke netwerking- en communicatiekanalen om geïnteresseerde producenten en investeerders te bereiken, alsook specifieke acties om een stimulerend investeringskader voor de sector te creëren (bv. financiële steun)
- De aquacultuur (zowel op zee als op land) dient verder in te zetten op integratie met andere sectoren en activiteiten, waardoor ze bijdraagt aan het circulaire systeem en tegelijk productiekosten kunnen worden verlaagd
- Er moeten kansen zijn om naast aquacultuur als hoofdactiviteit ook in te zetten op bijkomende nevenactiviteiten (o.a. toerisme, hengelsport, horeca, educatie, etc.) waardoor een gewaarborgd inkomen verzekerd is. Projecten die uitgaan van meervoudig gebruik worden in het kader van een geïntegreerde aanpak sterk aanbevolen.
- Voor de ontwikkeling van de offshore aquacultuur is er nood aan de voorziening van kwalitatief broedmateriaal, de ontwikkeling van gepaste technologie voor kweek- en oogst in ruwe Noordzee-omstandigheden en geschikte aanlandingsplaatsen in havens
- Voor de verderzetting van de ambachtelijke aquacultuur in Wallonië is er nood aan het stimuleren en opleiden van jongeren, het verhogen van de rendabiliteit, het verhogen van de zichtbaarheid van productkwaliteit (bv. etikettering), het verlagen van de afhankelijkheid van externe factoren (bodem- en klimaat), het verlagen van de fysieke impact, het waarborgen van de beschikbaarheid van kwalitatief broedmateriaal en het vereenvoudigen van de toegang tot kapitaal

Belangrijke behoeftes:

- Er is nood aan betere samenwerking tussen producenten, bijvoorbeeld door middel van een producenten- of brancheorganisatie
- Er is nood aan bijkomend toegepast onderzoek en pilootstudies voor de ontwikkeling van commercieel haalbare (niche)producten en duurzame productiefaciliteiten, hetgeen de opstart van nieuwe productiefaciliteiten kan faciliteren
- Er dient een level playing field te komen op EU en internationaal niveau, zowel met betrekking tot de toepassing van de EU-wetgeving binnen de Europese lidstaten (o.a. bio-wetgeving, controle schelpdierproductiegebieden, etc.) als de vereiste kweekomstandigheden voor importproducten (o.a. hygiëne, werkomstandigheden, milieu, ...)

- Er is nood aan het bevorderen van wetenschappelijke monitoring en het gebruik van moderne technologie (bij verouderde productiesystemen), met het oog op het vergroten van de productievolumes en rendabiliteit
- Er is nood aan geschikte/gekwalificeerde arbeidskrachten (Wallonië)

Bijkomende behoeftes:

- Er is nood aan gepaste communicatie en het bevorderen van de kennis van aquacultuurproducten bij het brede publiek met het oog op imagoverbetering. Er moet met name worden ingezet op de positieve en duurzame aspecten van lokale aquacultuur
- Er is nood aan bijkomende kennis omtrent de verschillende aspecten gerelateerd aan aquacultuur, met name door gebruik te maken van bestaande platforms/netwerken (ook internationaal), en in combinatie met fysieke infrastructuur, om de aquacultuur in België in een stroomversnelling te brengen.
- Men moet inzetten op bijkomende kennisontwikkeling, verspreiding en implementatie van kennis in de aquacultuur en potentiële ondernemers bijstaan omtrent zowel technische aspecten (productie), vermarkting (verkoop), bedrijfsbeheer, duurzaamheid en wetgeving, met aandacht voor het in kaart brengen van de specifieke behoeften van producenten
- Er is nood aan een verlaging van de ondernemersrisico's door het verkennen en in kaart brengen van het economisch potentieel van producten, toepassingen, locaties, etc.
- Er is nood aan een aangepaste aanpak wat betreft de uitvoering van de officiële controles op de voedselveiligheid in schelpdierproductiegebieden (in kader van Ver. (EU) 2019/627), teneinde de kosten en lasten voor kleinschalige producenten van tweekleppige weekdieren economisch rendabel te houden

Behoeften: vermarkting (afzet)

Prioritaire behoeftes

- Er is nood aan generieke promotie over de plaats van vis in een evenwichtige en gevarieerde voeding, alsook over het aanbod van lokaal aangevoerde en gekweekte soorten. Dit kan vertaald worden naar vis van de maand/van het seizoen. Deze

generieke promotie kan via diverse communicatiekanalen gebeuren (print, radio, sociale media, ...), speciaalzaken en retail om zo de consument te bereiken.

- Er is nood aan het integreren van keurmerken (op vlak van kwaliteit en duurzaamheid) en het verhogen van de zichtbaarheid van lokale vis, zodat men beter kan inspelen op de consumentenvraag naar duurzame en lokale voeding en de huidige afzet en prijs gegarandeerd kunnen worden
- Er is nood aan een betere vermarkting doorheen de hele visserijketen om te komen tot meer afzetkansen en een betere prijsvorming. Dit kan o.a. door het creëren van verhoogde toegevoegde waarde (o.a. kwaliteit verse vis en verwerkte producten), vraag en aanbod beter op elkaar afstemmen (bv. via sterkere samenwerking tussen vissers en handelaars of digitalisatie van verkoop/veilsystemen) en het in de kijker zetten van lokale visproducten (bv. via etikettering – zie eerdere behoefte of de korte keten).
- Er is nood aan de ontwikkeling van vernieuwende producten die zich onderscheiden van concurrentie en import.

Belangrijke behoeftes:

- Op vraag van handel en consumenten is er nood aan verhoogde traceerbaarheid van producten om de versheid te garanderen en marktkansen te laten toenemen
- Er is nood aan bijkomende creativiteit voor de toepassing van aquatische biomassa voor afgeleide producten, zowel in food als non-food, zodat ook reststromen en minder populaire soorten beter kunnen worden gevaloriseerd
- Er is nood aan een (financieel) vangnet voor diverse actoren in de aquatische waardeketen in geval van onvoorziene en aanzienlijke verstoring van de markten, zoals de gezondheidscrisis in 2020 heeft aangetoond
- Er is nood aan meer generieke promotie voor lokale aquacultuurproducten (in de toekomst, bij groeiende productie en afzetvolumes)

Behoeften: verwerking

Prioritaire behoeftes:

- Er is nood aan meer zekerheid betreffende lokale aanvoer van grondstoffen (hoeveelheid en kwaliteit) om een stabiele keten te ontwikkelen

	<ul style="list-style-type: none"> • Er is nood aan de ontwikkeling van een volledige visserij- en aquacultuur-gerelateerde waardeketen in de havens, waardoor vraag en aanbod beter op elkaar afgestemd worden • Er is nood aan de ontwikkeling van nieuwe producten om zich te onderscheiden van de concurrentie • Er is nood aan geschoolde arbeidskrachten (fileerders) om de lokale verwerking uit te breiden en productiekosten te drukken. • Er is nood aan een sterkere verankering met de lokale visserij om de minimum vitalis voor bepaalde schakels in de keten niet verder in gevaar te brengen • Er is nood aan oplossingen voor het valoriseren en optimaliseren van reststromen <p>Bijkomende behoeftes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is nood aan meer traceerbaarheid en certificering doorheen de keten, zodat duurzame visserij zichtbaarder wordt voor de eindconsument, wat op zijn beurt op termijn een positieve bijdrage op de visbestanden heeft en het behalen van de Goede Milieutoestand (Good Environmental Status – GES). • Er is nood aan innovatieve oplossingen om het hoge energie- en waterverbruik bij visverwerking aan te pakken vanuit het perspectief van zowel kostenefficiëntie als milieubijdrage. • Er is nood aan automatisatie van fileermachines om de hoge loonkosten te drukken • Door de hoge energetische kosten en nood aan verduurzaming is er nood aan hernieuwbare energie tegen een lage prijs
<p>3.De voorwaarden scheppen voor een duurzame blauwe economie in kust-, eiland- en binnenlandgebieden en bevordering van de ontwikkeling van visserij- en aquacultuurgemeenschappen</p>	<p>Sterke punten</p> <p>Duiding: De SWOT van prioriteit 3 omvat eveneens een aparte analyse van de Belgische recreatieve zeevisserij, bij gebrek aan een kleinschalig professioneel kustvisserijsegment. Zodoende kunnen de mogelijkheden die de recreatieve visserij biedt tot omschakeling naar een professionele kleinschalige kustvisserij beter ingeschat worden.</p> <p>Sterke punten: CLLD</p>

- De visserijtraditie en haar authenticiteit heeft marktwaarde
- Aanwezigheid van goede infrastructuur in de havens en veiling voor opzetten van lokale initiatieven
- Veel kennis van het mariene landschap en haar historiek binnen de visserijgemeenschap
- Aanwezigheid van initiatieven die zowel de tradities, cultuur als folklore van de visserij onder de aandacht brengen (o.a. de Vrye Visscherye, Oostendse visbakkers, A l'Ostendaise, Vrijdag Visdag, zeilschip Mercator, het visserijmuseum Oostduinkerke, garnaalvissers te paard, ...)
- Lokale viswinkels sterk gericht op kwaliteit en toegepaste voedselbereidingen op basis van de discontinue lokale aanvoer
- Hoogwaardige viskramers die als directe schakel in contact staan met de consument
- De Waalse diensten betrokken bij het beheer van het EFMZV(A) hebben ruime ervaring met de werking van lokale actiegroepen (FEADER)

Sterke punten: recreatieve visserij

- De recreatieve vloot bestaat grotendeels uit passieve vistuigen (87% hengelaars) met weinig impact op het bodemleven, wat hen meer acceptabel maakt voor natuurverenigingen en meer kansen (ruimtelijke toegang) geeft binnen het kader van het huidige Marien Ruimtelijk Plan
- Doordat men grotendeels de passieve visserij uitoefent kan men (na omschakeling naar het professionele kader) bijdragen aan zowel selectievere visserij als voorzien in hoogkwalitatieve aanvoer
- Inventarisatie recreatieve visserij gestart sedert 2017 (ILVO, VLIZ)
- De recreatieve visserij is in regionale projecten betrokken (ILVO)
- Verbeterde communicatie tussen wetenschap, beleid en de recreatieve sector via online tools (zie www.recreatievezeeverisserij.be)
- Socio-economische waarde en kans tot banencreatie: relatief grote recreatieve vissersvloot (800-tal vaartuigen) in vergelijking met de commerciële vissersvloot (68 vaartuigen)

- De kosten voor de opzet en het beheer van CLLD zijn relatief groot ten opzichte van het werkbudget
- De Belgische aquacultuurproducenten zitten geografisch sterk verspreid. Een regio-specifieke CLLD zou, zeker in Wallonië, bijgevolg te weinig aquacultuurondernemingen omvatten
- De regionale aquacultuurproductie is onvoldoende om verwerkende eenheden aan te trekken, dewelke dus op import aangewezen zijn, wat een Waalse CLLD-werking gericht op deze twee sectoren niet verantwoordbaar maakt

Zwakke punten: recreatieve visserij

- De recreatieve vloot is niet georganiseerd in een structureel samenwerkingsverband en kan dus niet met één stem spreken
- (On)veiligheid op zee door de kleine bootjes
- De meeste doelsoorten van de recreatieve visserij zijn quotumsoorten waarvan het quotum onder druk staat zoals zeebaars en kabeljauw. Bij de professionele visserij zijn dit bijvangsten.
- Lage traceerbaarheid van vangsten doordat geen logboeken gebruikt worden

Kansen

Kansen: CLLD

- Het openstellen van de visserij en gerelateerde activiteiten (bv. voor burgers en kinderen) kan een stimulans betekenen voor meer maatschappelijke gedragenheid en consumptie van lokale vissoorten
- Clustering van activiteiten rond de thuishavens zou de ketenwerking kunnen versterken (bv. Nieuwpoort als centrum voor garnaal, Oostende plaats van beleving door o.a. veiling en directe aanlanding vissersvaartuigen, ...)
- Streekproducten en producten uit de korte keten nemen toe in belang. De recente gezondheidscrisis heeft dit aspect nogmaals onderstreept.
- De visserijsector is onlosmakelijk verbonden met het kusttoerisme door het aanbod van lokale voeding, daarnaast kan men door de verbreding van activiteiten bijkomende

inkomsten uit toerisme verwerven

- Kruisbevruchting met andere activiteiten en kennisgebieden binnen de blauwe economie mogelijk
- Dankzij recent onderzoek en aanpassingen op vlak van marien ruimtelijke planning zijn er perspectieven voor de ontwikkeling van een lokale maricultuur
- Samenwerking van de visserijsector met innovatieve economische ontwikkelingen op zee
- Vis is populair bij de consument en heeft een gezond imago dat ook lokaal uitgespeeld kan worden
- Nieuwe activiteiten binnen de mariene ruimte scheppen mogelijkheden voor nieuwe vormen van actief en passief toerisme (bv. bezichtigen van offshore windmolens, ecotoerisme, etc.)
- Mede door de huidige gezondheidscrisis is er een groeiende interesse voor buitenactiviteiten bij de doorsnee burger
- Lokale viswinkels als flexibele schakel om in te spelen op de gediversifieerde en discontinue aanvoer
- De bezoekersbarometer van Toerisme Vlaanderen duidt op een toenemende interesse voor de kustregio

Kansen: recreatieve visserij

- Combinatie van lengte en vistuig zorgt ervoor dat het grote deel van de vaartuigen onder de Europese definitie van “Kleinschalige Kustvisserij” zou thuishoren (= visserij door vissersvaartuigen met een lengte over alles van minder dan 12m die geen gebruik maken van gesleept vistuig)
- Mogelijkheden om de recreatieve visserij te laten professionaliseren door de ontwikkeling van een gepast kader en mits de gepaste voorwaarden
- Het nieuwe marien ruimtelijk plan 2020-2026 zou kansen kunnen bieden om passieve kleinschalige kustvisserij te integreren en te combineren met andere economische activiteiten in het Belgische deel van de Noordzee.
- Het beoefenen van de commerciële handlijvisserij door (een 40-tal) Belgische zeevissers onder NL vlag is een teken van de bestaande interesse tot opschalen naar het

commerciële niveau

- Betrokkenheid vanuit de sector met het monitoringsproject kan resulteren tot een verdergaande samenwerking op lange termijn
- Versterken van korte-keten en meerwaarde voor lokale streekproducten, binnen het wettelijke kader zodat het level playing field tussen alle spelers – industrieel en kleinschalig – gegarandeerd blijft.
- Wens van lokale bedrijven om 'najaarsharing' terug in eer te herstellen: 'een vis met een lokaal verhaal', een '0 km' product, duurzaam gevangen en met eerlijke en lokale producten verwerkt.
- Mogelijkheden om nevenactiviteiten uit te voeren (zoals toerisme)
- Een professionele kleinschalige kustvisserij kan worden betrokken bij het beheer van beschermde maritieme gebieden
- Professionalisering kan zorgen voor beter toezicht en beter beheer over de uitgevoerde activiteiten
- Het aanbod uit een professionele kleinschalige kustvisserij kan tegemoet komen aan de vraag naar hoogkwalitatieve, verse en lokaal gevangen producten
- Mogelijkheid tot uitbreiding van de monitoring van (a)biotische factoren

Bedreigingen

Bedreigingen: CLLD

- Zeer kleine nationale vloot waardoor het gevaar bestaat dat randsectoren (bv. scheepsherstelling) verdwijnen (problematiek minimum vitalis)
- Afname van beschikbare ruimtes op zee door de uitbreiding van activiteiten die voornamelijk door grote en financieel krachtige consortia geleid worden
- Afname van beschikbare ruimte in kusthavens voor de lokale visserij door de toenemende ontplooiing van de blauwe economie (bv. toename ligplaatsen voor onderhoudsvaartuigen windmolenparken)
- Overgang van Belgische recreatieve zeevissers naar de Nederlandse commerciële vloot door de hindernissen om in de Belgische commerciële vloot in te stappen, waaronder het gebrek aan een wettelijk kader voor een commercieel klein vloot segment voor vaartuigen minder dan 12m

- Een gebiedsgerichte CLLD-werking kan mogelijk een bedreiging vormen voor de lange-termijn visie van de aquacultuursector in zijn geheel, gezien CLLD te veel gefocust zou zijn op de noden van een beperkt aantal producenten

Bedreigingen: recreatieve zeevisserij

- De weersomstandigheden kunnen een significante invloed hebben op het uitoefenen van de activiteiten
- De beperkte Belgische kuststrook in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe mariene activiteiten voor de kust (kustbescherming, aquacultuurlocaties, etc.) kan het uitvoeren van activiteiten door recreatieve zeevissers bemoeilijken
- Huidig quotumbeheerssysteem is onvoldoende geschikt voor een professionele kleinschalige kustvisserij
- Het verwerven van de nodige licenties bij omschakeling naar een commerciële vloot ligt niet voor de hand
- De recreatieve visserij wordt door de commerciële vloot als concurrentie beschouwd
- Door het groot aantal vaartuigen zou de recreatieve vloot een negatieve impact op het mariene milieu kunnen hebben indien men de activiteiten zou intensiveren
- Bijkomende en ingewikkelde wettelijke vereisten voor een professionele kleinschalige kustvisserij verhindert mogelijk de omschakeling van hobby naar commercieel.
- Recreatieve vissers hebben geen ervaring met de aanlandingsverplichting en geen toegang tot quota
- Vrijwillige deelname aan logboeken creëert geen garanties voor dataverzameling op lange termijn
- Beperkte kennis over de impact van de activiteiten op het mariene milieu
- Opleidingen en het verkrijgen van vergunningen is een langdurig proces, dat mogelijk ontmoedigend werkt indien men wilt professionaliseren
- Onvoldoende inzicht in de sociale en economische (bredere) impact van de recreatieve visserij
- Visserij gericht op doelsoorten waar het quotum en bestand onder druk staat ligt gevoelig (bv. zeebaars en kabeljauw)

- Er is slechts beperkte vlootcapaciteit beschikbaar voor een bijkomend professioneel segment

In kaart brengen van de behoeften op basis van de SWOT-analyse en rekening houdend met de elementen in artikel 8, lid 5, van de EFMZVA-verordening

Behoeften: CLLD

Prioritaire behoeftes:

- Er is nood aan capacity-building om bottom-up initiatieven binnen de lokale visserij- en aquacultuurgemeenschap te stimuleren en het lokale weefsel te versterken

Belangrijke behoeftes:

- Men dient sterker in te zetten op de waarde van toerisme door het benadrukken van de lokale en historische aspecten van de visserij. Anderzijds kunnen recente innovaties in de schijnwerpers geplaatst worden om de aantrekkelijkheid van het beroep in de kijker te plaatsen. Toerisme en educatie gaan hier hand in hand.
- Er is nood aan sterkere samenwerking en integratie met nieuwe blauwe economische activiteiten op zee
- De kennis bij consument en horeca i.v.m. duurzame en lokale vissoorten dient te worden gestimuleerd via enerzijds acties gericht op algemene informatiedeling en anderzijds door het inschakelen van schakels dicht bij de consument (viswinkels, viskramers, vistrap, ...).
- Aanvullend op de ontwikkeling van de lokale waardeketen is er nood aan een lokale circulaire economie (bv. recyclage visnetten, valorisatie visresten, ...)
- Er is nood aan het optimaliseren van de meerwaarde van lokale aquatische producten, bijvoorbeeld door benutting van de korte keten, innovatieve productontwikkeling en implementatie van certificaten
- Er is nood aan de ontwikkeling van alternatieve activiteiten voor vissers ter verbreding (diversificatie) van het inkomen (bv. via toerisme)
- Er is nood aan toenadering en coöperatie tussen beide mariene voedselsectoren (visserij en aquacultuur)

- Er is nood aan bijkomende inzichten inzake ruimtelijke mogelijkheden voor aquacultuur in de kustzone, bijvoorbeeld in combinatie (via integratie) met andere nevenactiviteiten

Bijkomende behoeftes:

- Er is nood aan een overlegplatform voor de ganse visserijsector, inclusief alle ketenpartners en vissers
- Er is nood aan bewustwording bij vissers omtrent het belang van natuurbescherming (o.a. Natura 2000 gebieden)

Behoeften: recreatieve zeevisserij

Prioritaire behoeftes:

- Er dient een duidelijk traject te worden uitgewerkt voor de omschakeling van recreatieve visserij naar een rendabele en duurzame professionele kleinschalige kustvisserij. Hiervoor is individuele begeleiding noodzakelijk en dient de economische haalbaarheid te worden onderzocht
- Er dienen inspanningen te worden geleverd om de activiteiten van de recreatieve visserij verder op te volgen en waar mogelijk te optimaliseren (o.a. met betrekking tot gegevensverzameling, controle, monitoring, traceerbaarheid, bewaking en de impact op het mariene milieu)
- Er is nood aan een centraal contactpunt/platform voor overleg met de recreatieve visserijsector om haar wensen en behoeftes met betrekking tot omschakeling naar een commerciële kleinschalige kustvisserij in kaart te brengen

Belangrijke behoeftes:

- Er is nood aan onderzoek naar alternatieve quotabeheersystemen die de toegang van kleinschalige visserij faciliteert
- Er is vereenvoudiging van reglementering nodig om de omschakeling van hobbyvisserij naar commerciële kleinschalige kustvisserij te faciliteren. Hiertoe behoort ook het

	<p>stelsel van de visvergunningen/licenties en het wetgevend kader inzake motorvermogens, bekwaamheidsvereisten, etc.</p> <p>Bijkomende behoeftes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheden onderzoeken om een gedeelte van de recreatieve visserij naar de professionele visserij te laten evolueren o.m. door initiatief rond de splitsing van visvergunningen om zo een nieuw elan te geven aan de visserij. • Er is behoefte aan een sterk platform voor kennisdeling en opbouw onder recreatieve vissers • Men dient de effecten te onderzoeken van de sociale en economische impact van de recreatieve visserij.
<p>4. Versterking van de internationale oceaangovernance en facilitering van veilige, beveiligde, schone en duurzaam beheerde zeeën en oceanen</p>	<p>Sterke punten</p> <p>Sterke punten: mariene kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanwezigheid van sterk ontwikkelde kennis- en onderzoeksinstituten (o.a. VLIZ en ILVO) in het kustgebied die zich ook internationaal kunnen manifesteren • Huisvesting EMODnet-secretariaat en ondersteuning Centrale Portaal bij VLIZ met financiële steun vanuit Vlaanderen • Uitgebreide mariene dataverzameling via o.a. Meetnet Vlaamse banken, wat zorgt voor veilige scheepvaart en onderbouwing bij waterbouwkundige projecten, offshore-activiteiten, onderzoek en bescherming van het milieu. • Deelname aan Internationale Hydrografische Organisatie (IHO), wat zorgt voor een optimale werking en samenwerking met hydrografische diensten van andere landen. • Er is reeds sterke samenwerking tussen wetenschap (ILVO) en visserij in het kader van het Nationaal Data Gathering Program (NDGP). • Er is bestaande interesse van zowel militaire als meteorologische instanties voor het verwerven van uitgebreide mariene data afkomstig van vissersschepen vanwege hun brede verspreiding en de mogelijkheden om bodemgegevens te verzamelen. • Er wordt uitgebreid wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd op de Noordzee door het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN), OD Natuur. Er zijn

meer dan 100 medewerkers actief met uiteenlopende expertises

- België beschikt met de RV Belgica over een oceanografisch onderzoeksschip
- Goed afgebakende en goed georganiseerde activiteiten binnen het Noordzeegebied, en dit binnen de Richtlijn van de Mariene Ruimtelijke Planning. Recent, in 2020, werd een tweede versie van het Belgisch Marien Ruimtelijk Plan van kracht. Het eerste initiatief tot marien ruimtelijke planning werd reeds in 2003 ondernomen door het vastleggen van bepaalde activiteiten en gebruiken in een ‘Masterplan’.
- Sterke Europese en internationale samenwerking via o.a. de Common Implementation Strategy voor de KRMS
- In 2020 zijn er in België maar liefst 11 onderzoeksgroepen actief inzake mariene aquacultuur- en visserijonderzoek

Sterke punten: maritieme bewaking en kustwacht

- Samenwerkingsverband tussen de verschillende bevoegde autoriteiten (op verschillende niveaus) binnen het platform Kustwacht
- Samenwerkingsverband tussen de verschillende bevoegde autoriteiten op vlak van logistiek en gebruik van materialen (bv. inzet vliegtuigen voor controlecampagnes)
- Controleambtenaren van de dienst visserij zorgen tevens voor de opleiding van andere controlekorpsen met betrekking tot IUU
- Centralisatie van verantwoordelijkheid over kustgebied en toegang tot havens binnen het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
- De scheepvaartpolitie heeft algemene bevoegdheid op zee en kan bijgevolg ook optreden in de materie zeevisserij
- Door de nauwe samenwerking van nationale autoriteiten binnen het ECGF, wordt de uitvoering van kustwachttaken op Europees niveau steeds sterker gestuurd.

Zwakke punten

Zwakke punten: mariene kennis

- Beperkte kennis omtrent de impact op het ecosysteem van nieuwe ontwikkelingen in de Noordzee (bv. windmolenparken, ontginningen, etc.)

- Veel parate kennis bij vissers die niet of beperkt geregistreerd en publiek gedeeld wordt
- Te beperkte medewerking van de commerciële vissersvloot voor het verzamelen van gegevens (deelname visreizen, uitwisseling gegevens, etc.)
- Actieve samenwerking tussen de federale administraties en de gewesten binnen de CCIM-stuurgroep Noordzee en Oceanen kan versterkt worden

Zwakke punten: maritieme bewaking en kustwacht

- Bijdrage vanuit visserijcontrole-cel beperkt tot kennisoverdracht gezien deze niet over eigen materiële middelen beschikt

Kansen

Kansen: mariene kennis

- Meer kennis over het ecosysteem kan bijdragen aan het verbeteren van de visbestanden door het integreren van bio-economisch advies in het nationale visserijbeleid
- De ontwikkeling van mariene kennis kan naast het ecologische aspect ook bijdragen aan sociaal-economische vraagstukken
- De ontwikkeling van mariene kennis kan bijdragen tot meer gerichte beheersmaatregelen (m.b.t. milieu en visserij) en de uitvoering van een sterker onderbouwd marien beleid
- De opbouw van mariene kennis kan leiden tot een sterkere positie voor de visserij- en aquacultuursector in de mariene ruimtelijke ordening dankzij wetenschappelijke onderbouwing
- Brede verspreiding van de Vlaamse vissersvloot, zowel in Belgische als andere EU-wateren, zorgt voor ruime mogelijkheden op vlak van dataverzameling
- Via de zeevisserij zijn er mogelijkheden om sub-surface data te verzamelen over grote gebieden (bv. via sensoren aan visnetten).
- Het potentieel tot uitbreiding van offshore activiteiten in het BNZ, via het MRP, zorgt voor bijkomende structurele aanwezigheid op zee, wat kan bijdragen tot de bestaande mariene kennis en het potentieel tot samenwerkingsverbanden vergroot.
- Nieuwe digitale toepassingen en technieken (bv. camera's, loggers en beeldverwerking)

om mariene kennis te verwerven zorgen voor een efficiëntere en kwalitatievere datacollectie die tegelijk de druk op wetenschappers kan verlagen (bv. minder noodzaak aan wetenschappelijke reizen aan boord van schepen)

- Mogelijkheden voor de uitbreiding van de datacollectie die zowel voor de ondersteuning van het visserijbeleid (stockbeheer), als voor KRMS en Natura 2000 kunnen aangewend worden
- Vissers kunnen hun rol als “guardian of the sea” bestendigen en valoriseren dankzij de verzameling en deling van mariene data
- De toenemende digitalisering zorgt voor bijkomende mogelijkheden betreffende internationale samenwerking en kennisuitwisseling

Kansen: maritieme bewaking en kustwacht

- Belgisch voorzitterschap van het EU Coast Guard Functions Forum 2022 - 2023

Bedreigingen

Bedreigingen: mariene kennis

- Gebrek aan bijkomende inzichten over de potentiële langetermijneffecten van bepaalde mariene activiteiten

Bedreigingen: maritieme bewaking en kustwacht

- Nieuwe uitdagingen met betrekking tot offshore infrastructuur, veilige scheepvaart, kustbescherming etc. door de klimaatverandering
- Door de Brexit ligt het BNZ aan een buitengrens van de EU en wordt ze geconfronteerd met een niet-EU-staat op zeer korte afstand. Bijgevolg valt de automatische bescherming van een aangrenzende EU-lidstaat weg.

In kaart brengen van de behoeften op basis van de SWOT-analyse en rekening houdend met de elementen in artikel 8, lid 5, van de EFMZVA-verordening

Behoeften

Prioritaire behoeftes: mariene kennis

- Nood aan bredere ondersteuning van en bijdrage aan het geïntegreerd maritiem beleid vanuit de visserij- en aquacultuursector (in het kader van ecologische en socio-economische belangen)
- Om aan de vraag vanuit visserijbeheer en wetenschap omtrent de ecosysteembenadering te kunnen voldoen zal een deel van de datacollectie geautomatiseerd moeten worden.
- Er is nood aan medewerking van vissers bij de bescherming van het mariene milieu vanuit de doelstellingen van de EU habitat- en vogelrichtlijn en het KRMS.
- Er is nood aan het stimuleren van reders en vissers om bij te dragen aan de opbouw van mariene kennis ten goede van het visserij- en maritiem beleid

Belangrijke behoeftes: mariene kennis

- Nood aan kennis over marien milieu, zijn biodiversiteit, de impact van menselijke activiteiten op de verschillende ecosysteemcomponenten en de mariene beschermde gebieden met het oog op het opstellen van monitoringsprogramma's en maatregelen voorzien binnen de Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRMS) en de EU Vogel- en Habitatrichtlijn (samen te nemen met de prioritaire behoefte).

Bijkomende behoeftes: mariene kennis

- Meer kennis nodig over de impact van bepaalde vistechnieken op bepaalde soorten en habitats zodat vistechnieken meer plaats- en tijdsafhankelijk ingezet kunnen worden in functie van meer selectiviteit en de bescherming van het mariene milieu (KRMS en EU Vogel- en Habitatrichtlijn).

2. Prioriteiten

Referentie: Artikel 22, lid 2, en artikel 22, lid 3, punt c), van de GB-verordening

2.1. Prioriteiten, uitgezonderd technische bijstand

ID	Titel
1	Bevordering van duurzame visserij en het herstel en de instandhouding van aquatische biologische rijkdommen
2	Bevordering van duurzame aquacultuuractiviteiten, en de verwerking en afzet van visserij- en aquacultuurproducten, als bijdrage tot de voedselzekerheid in de Unie
3	De voorwaarden scheppen voor een duurzame blauwe economie in kust-, eiland- en binnenlandgebieden en bevordering van de ontwikkeling van visserij- en aquacultuurgemeenschappen
4	Versterking van de internationale oceaangovernance en faciëring van veilige, beveiligde, schone en duurzaam beheerde zeeën en oceanen

2.1.1. Prioriteit: 3. De voorwaarden scheppen voor een duurzame blauwe economie in kust-, eiland- en binnenlandgebieden en bevordering van de ontwikkeling van visserij- en aquacultuurgemeenschappen

2.1.1.1. Specifieke doelstelling: 3.1. De voorwaarden scheppen voor een duurzame blauwe economie in kust-, eiland- en binnenlandgebieden en bevordering van de duurzame ontwikkeling van visserij- en aquacultuurgemeenschappen

2.1.1.1.1. Steunverlening van de fondsen

Acties ter waarborging van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie - artikel 22, lid 3, punt d), iv), van de GB-verordening, en artikel 6 van de ESF+-verordening

Zoals aangekaart in hoofdstuk 4 'Randvoorwaarden' zal België, overeenkomstig de bepalingen in het Belgisch Partnerschapsakkoord, de naleving van de criteria zoals opgelegd voor toepassing en uitvoering van het Handvest van de grondrechten doorheen de uitvoering van het programma waarborgen. In ieder geval zijn alle facetten van het Belgisch programma opgesteld volgens het principe van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie. Waar noodzakelijk werden strijdige bepalingen die voortvloeiden uit de regionale steunvoorwaarden geïdentificeerd en gecorrigeerd. Naast dit normatief kader zijn specifieke bepalingen opgenomen om de gelijkheid tussen mannen en vrouwen en de integratie van het beginsel van gelijke kansen te bevorderen in de verschillende uitvoeringsstadia van het programma. Zo zal bij de indiening van een project de begunstigde de effecten in termen van gelijke kansen voor mannen en vrouwen en de strijd tegen discriminatie moeten identificeren en aangeven hoe het project hiertoe zal bijdragen. Bij de selectie van projecten zal elk ingediend project geanalyseerd worden met betrekking tot de bijdrage aan de programmadoelstellingen, de voldoening aan de selectiecriteria, enz., maar ook aan het respecteren van de horizontale randvoorwaarden, waaronder het waarborgen van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie. Ten slotte zal er op de webpagina van het programma een specifiek kader toegewijd worden aan de betreffende Europese en nationale regelgeving met betrekking tot gelijkheid van kansen, en zullen hyperlinks voorzien worden naar relevante wetgeving en betrokken instellingen.

Tot slot heeft de specifieke werking van CLLD het unieke kenmerk dat het, mits een regionale focus op het kustgebied, een inclusieve samenwerking nastreeft waarbij een diverse demografische samenstelling binnen de lokale actiegroep (LAG) van groot belang is en gezien initiatieven bottom-up tot stand komen.

2.1.1. Prioriteit: 3. De voorwaarden scheppen voor een duurzame blauwe economie in kust-, eiland- en binnenlandgebieden en bevordering van de ontwikkeling van visserij- en aquacultuurgemeenschappen

2.1.1.1. Specifieke doelstelling: 3.1. De voorwaarden scheppen voor een duurzame blauwe economie in kust-, eiland- en binnenlandgebieden en bevordering van de duurzame ontwikkeling van visserij- en aquacultuurgemeenschappen

2.1.1.1.1. Steunverlening van de fondsen

Indicatie van de beoogde specifieke gebieden, met inbegrip van het geplande gebruik van territoriale instrumenten – artikel 22, lid 3, punt d), v), van de GB-verordening

CLLD richt zich specifiek op het Belgische kustgebied. Een omvangrijke inblik in de sociale en economische omgeving van het Belgische kustgebied is te vinden in themahoofdstuk 11 van het Compendium Kust en Zee (2018; <http://www.compendiumkustenzee.be/nl/node/548?module=ref&refid=303104>). Dit werkstuk omschrijft de kustzone als zijnde de 10 kustgemeenten en 9 hinterlandgemeenten en stelt het aantal inwoners vast op 423.146. De voornaamste professionele visserij- en aquacultuuractiviteiten (en gemeenschappen) zitten echter geconcentreerd rond de huidige visafslagen: Nieuwpoort, Zeebrugge en Oostende, hoewel ook in andere kustgemeenten nog steeds activiteiten opgezet worden gerelateerd aan bv. visserijfolklore en -traditie (o.a. Oostduinkerke en Blankenberge). Binnen CLLD zal de focus bijgevolg komen te liggen op de 10 kustgemeenten.

